

Mladi volivci

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE LJUBLJANA-BEŽIGRAD

Pomenek pred praznikom

Pred nami je proomajski praznik. Kakor vsako leto po osvoboditvi ga bomo tudi letos praznovali v svečanem razpoloženju, ponosni, da v miru gradimo svojo socialistično domovino.

Praznovali ga bomo kot praznik pomladi, polne ospevajočih virov in obilne rasti, ki je ozklila iz naših sil, iz naše krvi, iz našega znoja.

Zbrali se bomo na proslavah v delovnih kolektivih in v okviru krajevnih skupnosti, prisluhnili pesmi naše mladine in obudili spomin na prehojeno pot, na vse tisto, kar smo ustvarili v naši socialistični skupnosti in kar nas vzpodbuja, da še pogumneje krenemo naprej.

Kako ogromna je razlika med našo nedavno preteklostjo in sedanjostjo! Dolga desetletja so dušila ustvarjalno moč našega delovnega ljudstva temne sile, na napredno misel so prežali žandarji, borce za svobodo in pravico so požirale temnice. Ogromno smo žrtvovali v tem boju, toda žrtve niso bile zaman. Zmagali smo, ker smo bili enotni, ker smo se borili pod zastavo Komunistične partije s tovarišem Titom na čelu.

Ko so našo domovino po sramotni izdaji vladajoče klike zaslužili fašisti, je naš delavski razred pokazal osemu svetu, kako se je treba boriti in ustvarjati temelje svobodne bodočnosti. Ogromno smo žrtvovali v tem boju, toda žrtve niso bile zaman. Zmagali smo, ker smo bili enotni, ker smo se borili pod zastavo Komunistične partije s tovarišem Titom na čelu.

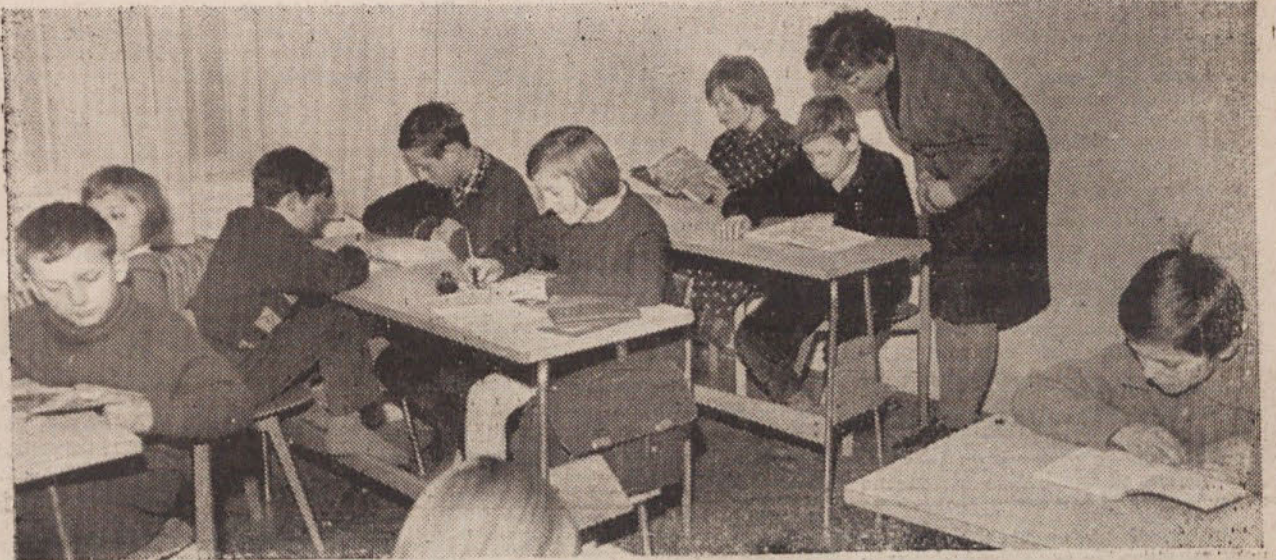
Pod isto zastavo smo začeli po osvoboditvi graditi — in zgradili smo trden dom, novo domovino. Spomnimo se, tovariši, kako je bilo pred poldrugim desetletjem in kako je danes! Ozmimo se po naši komuni, ustavimo se ob novih stanovanjskih naseljih, ob novih šolah, ob novih in prenovljenih tovarnah — povsod vidimo bujno rast, ob kateri smelo zremo v prihodnost.

Sledeč jasni perspektivi Komunistične partije oziroma Zveze komunistov, smo se prerinili skozi labirint težav, med grozečimi udarci z obeh strani. Naprej — to pa ni pomenilo samo graditve tovarn, temveč tudi graditve novih družbenih odnosov, socialistične demokracije, ki je dobila najpopolnejši izraz v družbenem samoupravljanju in komunalnem sistemu. Kakšna razlika: nekoč delavec-proletarec, ki mu je bil po zakonih kapitalistične družbe usojen prostor na dnu, danes človek, ki si sam reže kruh in sam odloča o tistem, kar ustvarja.

Pod vodstvom Zveze komunistov se je vse jugoslovansko delovno ljudstvo zilo v mogočno fronto, ki se zaveda svoje moči in svojih dosedanjih delovnih uspehov, pa tudi težav, ki jih mora še premagovati in ki jih bo premagala s še večjim delovnim poletom, na trdnih temeljih socialistične demokracije.

S to zavestjo si sezimo v roke in si iz vsega srca čestitajmo za Proi maj!

F. S.

Prizor iz vzgojnovarstvene ustanove »Dunje Ščurkove«. (Gl. članek na 3. strani)

POGLAVITNA NALOGA:

Večja, boljša in cenejša proizvodnja

Dne 19. aprila se je sestal razširjeni plenim SZZL občine Ljubljana-Bežigrad, ki je razpravljala o letošnjem družbenem planu in proračunu. Po razpravi je plenim izglasoval priporočilo za čim uspešnejše izvajanje planskih nalog v okviru novega gospodarskega sistema.

Priporočilo poudarja, da je osnovna naloga, ki jo zahteva novi gospodarski sistem, povečanje proizvodnje in produktivnosti, povečanje izbire in učinkovitejša prilaganje potrebam ne samo domačega, temveč tudi tujega trga. Notranja potrošnja je namreč še vedno večja od proizvodnje, zato raste uvoz hitreje kot izvoz, hkrati pa rastejo cene, prihaja do nihanj na trgu in drugih oblik gospodarske nestabilnosti. Doseči je treba uravnoteženje proizvodnje in potrošnje, proizvajati več in bolj racionalno ter se postopoma osvoboditi drugega in primitivnega proizvodnega procesa.

Takoj zatem je v priporočilu navedeno vprašanje delitve dohodkov. Lani so instrumenti delitve omogočili, da so podjetjem ostala večja sredstva, ki pa so jih nekatere gospodarske organizacije kanalizirale v osebne dohodke neodvisno od produktivnosti in od učinka v gospodarstvu. Dohodki so se marsikje delili nesmotrno, prišlo je do neupravičenih razlik v osebnih prejemkih. Te napake je treba čimprej odpraviti in stremeti za tem, da bi bili odnosi delitve znotraj kolektivov bolj skladni, da bi se čimbolj

uveljavilo načelo delitve po delu. To bo omogočilo sprostitve ustvarjalne iniciative proizvajalcev, ki je eden osnovnih pogojev za doseg večjih proizvodnih uspehov. Pravilniki o delitvi čistega dohodka naj zagotovijo ravnovesje med osebnimi dohodki, skladi in investicijami za družbeni standard.

GRADNJA NAJ BO ČIMBOLJ RACIONALNA, ROKI GRADITVE ČIM KRAJŠI

Razmerje med gospodarskimi in negospodarskimi investicijami v našem planu je 68:32 v korist gospodarskih investicij. Ta sredstva pa še ne zadoščajo za kritje osnovnih potreb rekonstrukcije, saj se je vrednost osnovnih sredstev naših gospodarskih organizacij zmanjšala za 60 odstotkov. To narekuje čim večjo ekonomičnost v investicijski politiki: gradnja naj bo čimbolj racionalna, rok graditve čim krajši, delo naj se izpopolni in modernizira.

Ker investicijski sklad ne zadošča za kritje osnovnih potreb, naj se začne najširša akcija za združevanje investicijskih sredstev gospodarskih organizacij, pri čemer naj se uveljavi demokratičnost in spoznamo določanje kriterijev med partnerji. Sredstva, ki bi jih združili za negospodarske investicije, je treba usmerjati predvsem za dokončanje že začelih gradenj.

Kot že rečeno, se morajo gospodarske organizacije hitreje prilagajati zahtevam zunanjega trga, kar jim narekuje, da dvigajo kakovost izdelkov in zmanjšujejo proizvodne stroške. Ob takšni usmeritvi predvideva plan povečanje izvoza za 70 odstotkov v primeri z lanskim letom.

KOMUNA NI SAMO OBČINSKI LJUDSKI ODBOR!

Priporočilo kritično obravnava tudi odnos nekaterih gospodarskih organizacij do potreb družbenega standarda v komuni. Komunam ni samo občinski ljudski odbor, ampak vsa materialna baza in vse subjektivne sile na njenem ob-

močju, torej skupnost proizvajalcev in potrošnikov. Zato naj se gospodarske organizacije ne zapirajo same vase. Skupne potrebe družbenega standarda je moč zadovoljiti predvsem z združevanjem sredstev, za kar bi morale imeti naše gospodarske organizacije več posluha in dobre volje.

Vse navedene naloge postavljajo pred delavske svete zahtevo, naj vzpodbujajo zanimanje kolektivov za temeljito in vsestransko analizo razmer, v katerih deluje gospodarska organizacija, in mobilizirajo vse sile za doseg čim večjega gospodarskega uspeha.

Dalje obravnava priporočilo vprašanje obrtne dejavnosti in trgovine. Z uveljavljanjem stimulativne davčne politike naj bi utrli pot večjim, specializiranim in moderno opremljenim servisom ter obrtnim obratom. Zato je treba višino pavšalnih obveznosti prilagoditi višini obveznosti po rednem obračunu, sredstva pa zbrati na enem mestu in z njimi modernizirati obrtno dejavnost. Več pozornosti pa je treba posvetiti tudi trgovini na drobno — industrijska in grosistična trgovska podjetja naj odpirajo nove poslovavnice v skladu z naraščanjem blagovnega prometa.

Priporočilo se dotika tudi zborov volivcev-proizvajalcev, ki obravnava stvar preveč načelno in formalistično, in sindikalnih organizacij, ki premalo prispevajo k pripravi zborov volivcev. Zato je potrebno tesnejše sodelovanje med temi zbori in sindikalnimi organizacijami. Zbor proizvajalcev ObLO pa naj zaživi kot usmerjevalec gospodarstva in pospeševatelj produk-

(Nadalj. na 2. strani)

Kje bodo letovali naši otroci?

Na to vprašanje, ki tare vsako leto mnoge starše, bi nam lahko odgovorili in nam kaj pametnega svetovali pri občinski zvezi Društev prijateljev mladine, v Koordinacijskem odboru za letovanja, ki v sodelovanju s terenskimi odbori DPM in oddelkom za družbene službe že nekaj let skrbi za življenje otrok v času počitnic.

Kakor vsako leto bomo tudi letos lahko poslali otroke v kolonijo ali na dnevna letovanja. Solski razredniki že sprejemajo prijave, v otroški ambulanti zdravstvenega doma Bežigrad pa pripravljajo predloge za letovanja zdravstveno ogroženih otrok. Tudi koordinacijski odbor že dela in so priprave v polnem teku. Imenovani sta bili finančno-tehnična in kadrovska komisija. Medtem ko bo prva urejala finančne zadeve, bo druga priskrbela pedagoško-tehnični kader za vodstvo kolonij.

Do lanskega leta smo bili v težavnem položaju, ker nismo imeli lastnih baz za letovanje. Gostovali smo pri sosednjih občinah: predvsem pri občini Center in Šiška, za dnevna letovanja pa smo se posluževali baze Okrajne zveze DPM Ljubljana na Sori. S pomočjo ObLO, ki je v

ta namen zagotovil potrebna sredstva, pa smo prišli do treh lastnih baz, ki zadoščajo našim potrebam. Največja je na morski obali v Novem gradu, ki lahko sprejme v eni izmenici do 150 otrok. To je baza zaprtega tipa. Druga, ki lahko sprejme 75 otrok hkrati, je višinska — v Lučinal nad Gorenjo vasjo (Poljanska dolina). Baza za dnevna letovanja pa je v tomačevskem gozdu ob Savi in lahko sprejme po 50 otrok dnevno.

Stroški za letovanje v koloniji na morju bodo znašali 12.100 dinarjev, v Lučinal pa 8600 dinarjev — računano za 21 dni. Dnevna letovanja pa bodo stala po 200 dinarjev. K navedenim stroškom pa bosta prispevala nekaj Občinski odbor in Okrajni zavod za socialno zavarovanje, nekaj pa tudi Okrajni odbor Rdečega križa v obliki pomoči CARE. Koliko bodo prispevali starši, je odvisno od gmočnih razmer družine, kar naj dokažejo s potrdili o zaslužku. Običajno bo njihov prispevek za 1000 do 1500 dinarjev manjši, kot znaša povpreček dohodkov na člana družine. V primerih, ko gre za vprašanje socialnega ali zdravstvenega zvečanja, pa bodo komisije v okviru posameznih stano-

vanjskih skupnosti samostojno določale višino prispevka.

Kje bo kdo izmed otrok letoval, je odvisno predvsem od zdravstvenih napotkov, pri čemer bodo komisije upoštevale tudi želje posameznikov. Otroci, ki bolehalo na kroničnem bronhitisu, kroničnem vnetju grla in ušes ter hudi slabokrvnosti, ki imajo slabo držo in kožne izpuščaje, pojejo na morje, vtem ko bodo višinskega letovanja deležni splošno oslabele otroci, živčno neuravnoteženi itd.

Prva kolonija bo odšla na morje 2. VII. in bo letovala do 23. VII. Druga izmena bo letovala od 23. VII. do 13. VIII. Torej vsaka po 21 dni. Višinsko letovanje se bo začelo 5. VII. Prva izmena bo letovala do 26. VII., druga pa od 26. VII. do 18. VIII.

Dnevna letovanja nameravamo začeti s 1. VII., trajala pa bodo do 31. VIII. Vse je seveda odvisno od tega, če se bo prijavljalo zadostno število otrok.

Če potrebujejo starši kakršnokoli pojasnilo glede možnosti za letovanje svojih otrok, naj se obrnejo na referenta v koordinacijskem odboru (tel. 33-143, int. 0).

F. K.

Iz vsebine:

Pisma bratcev — Zakaj se bodo podražile šolske matice — Vrata so odprta vsem otrokom — Občinski ljudski odbor Bežigrad je upošteval realne predloge volivcev — Bežigrad skozi stoletja — Kaj gradimo za Bežigradom — 250 nastopov mladih harmonikarjev — Glasbeni šoli se obetajo novi prostori — Fizikultura in šport

Vsem bralcem Zbora volivcev iskreno čestitamo za prvi maj in jim želimo veselo praznovanje

Uredništvo Zbora volivcev

pisma bralcev

Zveza pa taka!

Tovariš urednik!

Konec marca, ko so se začela obsežna dela za ureditev ljubljanskega železniškega vozlišča, so Titovo cesto pregradile rdeče-bele zapornice. Tako je bila najkrajša zveza med Ježico oziroma Bežigradom in središčem mesta pretrgana; promet je začel teči po Parmovi ulici.

Ta sprememba je prebivalce Bežigrada, ki se vozijo v službo, hudo prizadela. Prej smo imeli neposredno trolejbusno zvezo, posluževali pa smo se tudi avtobusa, ki je vozil od Stadijona do Rudnika. Zdaj je drugače. Sicer imamo zvezo z mestom, toda kakšno!

Sedeš v trolejbus in se pelješ do ulice Bežigrad. Tam je trolejbusne zveze konec, prestopiti moraš na avtobus. Če imaš srečo, da se zrineš vanj, se pelješ v Parmovo ulico in po njej čez prelaz v mesto, na Titovo cesto. Avtobus je zlasti v jutranjih urah tako nabito poln, da se včasih sploh ne ustavi na vmesnih postajah. Tako se morajo tisti, ki ga čakajo, sprijazniti z dvakratno izgubo časa. To pomeni, da je v takih razmerah najboljša prometna zveza — peš-hoja...

S tako »prometno zvezo« se v lepem vremenu že sprijazniš, drugače pa je v deževnih dneh, ko moraš hoditi po blatni in se srečevati z lužami, ko drvijo mimo tebe avtomobili, izpod katerih neusmiljeno brizga vate umazana deževnica. Konec koncev bi se sprijaznil tudi s takim stanjem — saj vemo, da

so dela za ureditev vozlišča nujna — če ne bi bilo moč prometne zveze urediti drugače. Če je prej vozil avtobus od Stadijona direktno v mesto, zakaj ne bi še zdaj? Ali res ni možna direktna avtobusna zveza Stadion—Rudnik vsaj v jutranjih urah in ob dveh popoldne? Ali bi taka zveza podjetje »Ljubljana transport« kaj več stala? Prav gotovo ne, ljudem pa bi z njo zelo ustreglo.

Se na slabšem kot Bežigradci pa so prebivalci Crnuče, ki morajo prestopati kar dvakrat (za Bežigradom in na Ježici). Tako se voziš iz središča mesta do Crnuče več kot pol ure (včasih tudi tri četrt ure), medtem ko potrebuješ n. pr. za vožnjo z avtobusom od Ljubljane do Tržiča na Gorenjskem eno uro in pet minut!

V zadnjem času se širijo glasovi, da bo podjetje »Ljubljana transport« opustilo tudi avtobusno zvezo med Ježico in Crnučami, češ da ni rentabilna. Ne verjamemo, da ni rentabilna! Sicer pa je treba gledati rentabilnost proge Ljubljana—Crnuče v celoti.

Kaj čudno bi bilo, če Crnučani ne bi imeli zveze z Ljubljano, zlasti če pomislimo, da so jo imeli celo pred vojno, ko jih je prevažal Pečnikarjev avtobus!

Podjetje »Ljubljana transport« naj se malo zamisli nad to upravičeno kritiko. Če hoče ustreči ljudem — in to je poglavito —, bo gotovo našlo pravilno rešitev.

Franc Majhen

Razočarani zadržniki

Znamo je, da za Bežigradom rastejo nove stanovanjske hiše kot gobe po dežju. Med njimi pa je tudi mnogo takih, ki so sicer zrasle, a že dolgo časa stojijo nedodelane, v surovem stanju. Najbolj žalosten je pogled na vrstne hišice neke stanovanjske zadruge.

Ta zadruška je bila ustanovljena v začetku l. 1960. Ustanovili so jo bivši borci, ki živijo v slabih stanovanjskih razmerah (nekateri so sploh brez stanovanja). Ko se je gradnja začela, so bili zadovoljni, polni upanja, saj so jim računali, da bodo s krediti, ki sta jim jih zagotovili občini Bežigrad in Center, in z delom lastnih sredstev, ki so si jih pritrkali od ust, končali gradnjo do jeseni 1961. Toda...

Letu 1961 so se začele cene gradbenega materiala in uslug vrtočlavo vzpenjati. Predračun je narasel za okrog 30 odstotkov. Zato je gradnja obstala že lani v poletnih mesecih, potem se je nadaljevala jeseni, toda »po kapljicah«, z zimo pa je spet obstala. Zdaj se nadaljuje, in sicer spet »po kapljicah«...

Zadržniki, bivši borci NOV, morajo plačevati anuitete za najeto posojilo že od novembra 1961. Razen z najemnino za stanovanja, kjer stanujejo sedaj, so torej obremenjeni tudi z anuitetami, čeprav ne vedo, ali se bodo sploh kdaj vselili v nove hišice...

Zadruga prosi za pomoč, toda povsod se izgovarjajo, da ni denarja. Občina Bežigrad jim je sicer precej pomagala, nič več pa jim noče pomagati občina Center, čeprav je velika večina zadržnikov zaposlena in stanuje na njenem območju.

Nastaja vprašanje, ali naj zadržniki v nedogled plačujejo anuitete in stanujejo v starih stanovanjih, ali pa naj se po tolikem trudu odpovedo svojim hišicam in pustijo, da

Nič novega ne bom povedal...

Nič novega ne bom povedal, zakaj o tem je bilo govora že nešteto krat. Namreč o bežigradskih ulicah in cestah, ki so, razen nekaterih izjem, take, da kaj hitro strgaš obutev, če po njih pešaš in malone morsko bolezen dobiš, če se po njih voziš. Ogled si Podmilščakovo, Kolarjevo, Vodovodno in druge ulice na terenu Stadijona, prestej jame in luknje na njih... saj jih sploh ne presteješ, toliko jih je.

Vemo, da za zdaj ni sredstev za obnovo in modernizacijo teh cest. Iz seda ne moreš nikoli iztočiti več vina, kakor ga je v njem —

tako je tudi z občinskim proračunom. Če bi dali za modernizacijo cest, bi nam zmanjkalo za druge stvari, ki so še bolj potrebne.

Toda — če že ni sredstev za modernizacijo cest, naj bi se našla vsaj sredstva za njihovo stalnejše in bolj kulturno vzdrževanje. Ta sredstva najbrž so, na cestah pa vendarle zelo zelo redko vidimo koga, ki bi jih pospal in masil vsaj največje luknje. Ali ni nikogar, ki bi to delo usmerjal in ga kontroliral?

Večkrat se tudi zgodi, da ceste razkopljejo zaradi kanalizacijskih in podobnih del, nihče pa ne poskrbi, da bi bila cesta po teh delih taka, kakršna je bila prej. Nekatere ceste, ki so bile nekoč že urejene (n. pr. Parmova), pa so že toliko-

krat na novo prekopali, da je ta reč že malo smešna. Včasih se mi zdi, da bi znal navaden delavec bolje planirati komunalno izgradnjo kakor urbanisti, inženirji in drugi ljudje, ki so za to odgovorni.

Kar se tiče stroškov za ceste, bi dejal, da bi jih morala prispevati predvsem podjetja, ki ceste uporabljajo. Tako n. pr. so Ljubljanske mlekarne prispevale precejšen del sredstev za modernizacijo Tolstoveje ulice. Zakaj ne bi tudi pri drugih cestah »pogrnitali«, kdo oziroma katero podjetje je njihov največji koristnik? Čas je že, da si izbijemo iz glave, da lahko vse občina plača!

Vzdrževati ceste pomeni — varčevati. Koliko manj bi bilo škode na avtomobilih, če bi se držali tega pravila!

E. C.

Zakaj se bodo podražile šolske malice?

»Nič ni boljšega od tople malice,« pravijo učenci, ki imajo razmeroma daleč do šole in ki se posebno v zimskih mesecih radi pogrejejo.

Po naših šolah že več let delijo učencem tople obroke. Pri tem prejmejo šolske mlečne kuhinje izdatno pomoč CARE, ki pomeni vsako malico od 30 do 40%. Dnevno prejmejo te kuhinje na učenca 75 g moka, kar da 10 dkg kruha, 40 g mleka v prahu, 30 g riža in 0,5 g masla. K temu dodajajo še stariši 350—400 dinarjev mesečno. Tako je vsaka malica vredna 20 do 25 dinarjev.

V naši občini delujejo šolske mlečne kuhinje na vseh šolah. Le v Dolu nekaj časa ni delovala taka kuhinja, ker niso imeli primerne prostora zanje. Ko pa je občina dala narediti izven stavbe, kjer stanuje učiteljstvo, novo drvarnico, je s tem tudi ta šola pridobila primeren prostor za kuhinjo. Zdaj prejema na tej šoli okrog 160 učencev tople malice.

Na vseh šolah v občini je 4237 učencev in dijakov. Toplo malico jih prejema 4056 ali 95%. Pri plačevanju teh obrokov doslej ni bilo težav, saj dobijo učenci za 400 dinarjev 26 malic mesečno. Za ta denar ne bi mogli dobiti druge niti polovice tega, kar dobijo v šoli. Da je cena tako nizka, gre zasluga tudi občinskemu ljudskemu odboru, ki plačuje kuharice.

(Nadaljevanje s 1. strani)

tivnosti, zato naj se prizadevneje pogloblja v problematiko pesameznih gospodarskih organizacij, spremlja delo organov samoupravljanja, obravnava vprašanja delitve dohodka itd., pri čemer naj stalno sodeluje z občinskimi sindikalnim svetom.

Sredstva sklada za stanovanjsko izgradnjo naj bi vložili kot participacijo, in sicer tako, da bi imela prednost gradnja blokov gospodarskih organizacij in drugih pravnih oseb ter gradnja stanovanj za borce in invalide. Za individualno stanovanjsko gradnjo naj bi sklad vlagal sredstva le v izjemnih primerih. Sklad naj organizira široko omrežje varčevanja med zasebniki in pravnimi osebami.

Komunalne potrebe naraščajo hitreje kot možnosti za komunalno izgradnjo. Treba je vedeti, da ni moč urediti vseh stvari z občinskimi sredstvi. Zato naj krajevne skupnosti in krajevni odbori SZDL dajejo pobudo, da bi občani z različnimi oblikami pomoči prispevali k urejanju raznih drobnih vprašanj. Krajevne skupnosti naj se potrudijo, da bodo s pridom izkoristile sredstva, ki jim jih zagotavlja družbeni plan (lani jih nekatere niso izkoristile).

Potem obravnava priporočilo šol-

Doslej je bilo tako — kaj pa v bodočem šolskem letu?

V novem šolskem letu bo pomoč CARE skoraj v celoti odpadla. To bo prisililo šolske mlečne kuhinje, da bodo morale zaračunavati malice po ekonomskih cenah. Tako bo treba plačevati za malico 600 do 650 dinarjev mesečno.

Tudi ta cena še ni tako visoka, da je starši ne bi zmogli. Sicer pa so starši v minulih letih spoznali vrednost te ustanove, zato lahko upamo, da ob podražitvi malic ne bodo preveč godrnjali. Malica bo namreč še vedno cenejša, kakor pa bi bila, če bi jo otroci nosili s seboj od doma.

Marsikoga zanima, kaj učenci najraje malicajo. Najrajši imajo hrenovke, salamo, čaj in kakao, manj pa jim gre v slast zavreto mleko.

Najcenejše in najboljše malice pripravljajo v šoli Crnuče, kjer plačujejo učenci mesečno po 350 dinarjev. Tu kuhajo včasih dobre enolončnice: fižol in kislo zelje, pa tudi golaž s krompirjem, učenec prav dobro tekne in mnogi pridejo po obrok tudi po dvakrat.

Sicer pa je vse odvisno od iznajdljivosti kuharic in od izbirljivosti učencev, prav posebno pa še od časa, ki ga imajo kuharice za pripravo malic. V šoli, kjer je treba pripraviti na dan okrog 1000 malic,

sivo, poudarjajoč pomen zakona o financiranju šolstva ter s tem v zvezi osamitev izobraževalnih ustanov in krepitev njihovih organov — družbenega samoupravljanja. To narekuje sistemizacijo delovnih mest, izdelavo pravil šol, pravilnikov o delitvi čistega dohodka in o razdeljevanju osebnih dohodkov po kriteriju kakovosti pouka in vzgoje. Posebno pozornost pa je treba posvetiti uveljavljanju šolske reforme in prilagajati pouk potrebam dinamike naše družbene stvarnosti. Za hitrejše spreminjanje vsebine učnih in vzgojnih metod je nujno potrebno, da se prosvetni delavci vključujejo v družbeno dejavnost, v delo družbenih organov in organizacij.

Po istih načelih kot ostale izobraževalne ustanove moramo obravnavati tudi probleme otroško-varstvenih ustanov: da bodo čim bolj samostojne, da bodo poslovale ekonomsko in se bolj povežale z okolico pri reševanju vzgojnovarstvenih in socialnih vprašanj otrok.

Slednjič omenja poročilo zdravstveno službo, kjer je nagajevanje po delu šole v začetni fazi in zasluži kar največ pozornosti.

Plenum je priporočil vsem družbenim organom in organizacijam, naj proučijo družbeni plan komunice.

so kuharice bolj vprežene kot pa tam, kjer jih razdelijo dnevno le 300.

Odkar so po šolah uvedene malice, ugotavljajo zdravniki, da je naša mladina telesno dobro razvita, pri čemer gre zasluga prav gotovo tudi kuharicam in učiteljicam, ki za malenkosten honorar vodijo kuhinje, administracijo in skladišča ter skrbno sestavljajo jedilnike.

J. D.

Izobesimo zastave

Ob državnih praznikih se spodobijo, da vsaka hiša izobesi zastavo in da trgovine opremijo svoje izložbe s transparenti, slikami itd. Na to opozarjamo zato, ker se pri nas celo ob velikih praznovanjih večkrat zgodi, da so mnoge hiše, zlasti hiše zasebnikov, brez zastav in brez slehernege znaka, s katerim bi izrazile svečanost praznovanja.

Ob Prvem maju pokažimo, da je to res naš praznik, praznik delovne ljudstva, ki se zaveda svojih uspehov in moči. Opremimo zgradbe z državnimi in partijskimi zastavami, pokažimo, da naša komunista vestno čuva pridobitve ljudske revolucije!

Nikar tako!

Med vožnjo z avtobusom, ki je zlasti po 14. uri nabito poln, se mi je že nekajkrat zgodilo, da se pred svojo končno postajo nisem mogel naglo preriniti do vrat. Prosil sem: »Počakajte trenutek, izstopil bom!« Sprevednik pa se ni oziral na mojo prošnjo, avtobus je odpeljal in tako sem moral izstopiti na naslednji postaji.

Nikar tako! Zaradi del za ureditev ljubljanskega železniškega vozlišča smo že tako in tako prizadeti, posebno v slabem vremenu. Sprevedniki naj se zavedajo, da so v službi ljudstva, zato je njihova dolžnost, da grede potnikom bolj na roko!

F.

Kje je »Zbor volivcev«?

»Zbor volivcev« je zanimiv in potreben list, toda kaj pomaga, ko ga mnogi občani sploh ne dobijo ali pa ga dobijo z veliko zamudo. Tako n. pr. smo ga v hiši, kjer stanujem, lansko leto dobili le nekajkrat, letos pa še nikoli. Tudi sosedje pravijo, da ga ne dobijo, čeprav bi ga radi brali. Isto sem ugotovila na sestanku, kjer se je obravnaval družbeni plan in proračun: le malo ljudi je vedelo, da je pred nekaj dnevi izšel ta list in objavil članke, ki bi vsakomur koristili in ga seznanili z občinsko problematiko v zvezi s planom in proračunom.

Zdi se mi, da krajevni odbori SZDL, ki naj bi list razpečevali, odlagajo to nalogo na deseti tir. Mar ne bi mogli urediti tako, da bi list raznesla mladina po vseh ulicah in hišah? Raznesti pa ga je treba načrtno. Znamo mi je namreč, da včasih dobijo nekatere družine po dve ali celo tri iste številke, druge pa nobene...

A. S.

Preberite tudi to

OBVESTILO glede preimenovanja ulic in numeracije hiš

Zaradi intenzivne gradnje, zlasti vrstnih in individualnih hiš na območju občine, opazamo že nekaj let vse večjo zmedo pri določanju hišnih števil novih hiš. Medtem ko so investitorji večjih stanovanjskih objektov večinoma disciplinirani ter po dograditvi stavbe zaprosijo na občini, da se jim določi hišna številka, to ne velja za nekatere individualne investitorje, ki po dograditvi hiše ali pa še celo prej sami določijo hišno številko in se pri tem ravna po hišnih številkah sosednjih hiš.

Urejanje posameznih ulic in novogradnje so povzročile zmedo tudi pri imenovanju ulic. Take se dogaja, da se je prej enotna ulica razcepila na več ulic z istim imenom, ki med seboj nimajo več nobene zveze (n. pr. Samova ulica), ali pa so nastale nove ulice, ki so še brez imen.

Tako stanje povzroča težave državljanom kakor tudi upravnim organom občine; zaradi tega je občinski ljudski odbor na seji obhvalil zbor volivcev.

OBVESTILO

o okoliških postaj Ljudske milice

Na območju občine Ljubljana-Bežigrad sta dve postaji Ljudske milice, in sicer Crnuče in Bežigrad.

V okoliških postajah Ljudske milice Crnuče spada celotno območje bivše občine Ljubljana-Crnuče ter vaški predel bivše občine Ljubljana-Bežigrad, ki obsega naselja Kleče, Savlje, Ježica, Mala vas, del naselja Stožice, ki leži desno od Titove ceste v smeri proti Ježici, Tomačevo in Jarše.

V okoliških postajah Ljudske milice Bežigrad pa spada vse ostalo območje občine in vse hiše ob Titovi cesti do vključno številko 245.

Vse prebivalce občine prosimo, da se v primeru potrebe vedno obračajo na pristojno postajo Ljudske milice.

Vrata so odprta vsem otrokom

Iz dejavnosti varstvenovzgojne ustanove Dunje Ščurk v stanovanjski skupnosti Stadion

Prenos varstvenih ustanov v stanovanjske skupnosti in sprejem resolucije skupščine LRS o nalogah komune in stanovanjske skupnosti pri otroškem varstvu sta bila sprejeta z istim namenom: pospešiti razvoj varstvenovzgojnih ustanov, približati ustanove družinam in jih ob pobudi in sodelovanju staršev prilagajati njihovim potrebam. Državlani sami postajajo tudi njeni upravljalci. S tem dobiva varstvenovzgojna ustanova v stanovanjski skupnosti novo vlogo in širšo vsebino. Varstvene ustanove postajajo vzgojni centri otrok in mladine, ki razširjajo varstvenovzgojno delo na vse otroke v stanovanjski skupnosti — razvijajo interesne dejavnosti otrok, skrbijo za vzgojno delo v pionirskih sobah in na otroških igriščih, v sodobno urejenih kuhinjah pripravljajo hrano za vse otroke zaposlenih staršev. Ustanove pa so pri svojem delu samostojne v tem, da imajo družbene organe, t. j. upravni odbor, delovni kolektiv in svet staršev, uporabnikov ustanove. Vsi ti si skupaj prizadevajo, da s čim manjšimi sredstvi izpolnjujejo čim večje naloge in da skupaj razmišljajo o pridobitvi za delo ustanove potrebnih sredstev.

VARSTVENOVZGOJNA USTANOVA DUNJE ŠČURK RAZŠIRJA VARSTVENOVZGOJNO DELO NA VSE OTROKE STANOVANJSKE SKUPNOSTI

Varstvenovzgojna ustanova Dunje Ščurk, katere dejavnost v tem članku podrobneje opisujemo, je ena prvih otroških ustanov v Ljubljani in tudi ena prvih kombiniranih ustanov pri nas. Del spodnjih prostorov v šolskem poslopju dr. Vita Kraigherja so že pred 14 leti preuredili za otroški vrtec Bežigrad. Sprva je imela ustanova kakih 100 varovancev in tudi kuhinjo, ki je ustrezala le temu številu. Število otrok pa je redno narasčalo, tako da kmalu ni bilo dovolj prostora zanje.

Z ustanovitvijo stanovanjske skupnosti Stadion, ki je pričela razvijati različne servise za pomoč družini, je bila ena prvih njenih skrbi tudi varstvo in vzgoja otrok. Že v prvem letu svojega obstoja je z anketo zanjela vse družine v stanovanjski skupnosti in dobila podatke o potrebah stanovalcev na področju otrok. Od 900 anketiranih družin je 184 družin s 314 otroki predlagalo, naj se čimprej uredi otroško igrišče, 85 družin, ki ima 115 otrok, da bi dalo otroke v otroško ustanovo, če bi bilo dovolj prostora zanje, 150 staršev pa je odgovorilo, da so njihovi otroci brez rednega opoldanskega obroka. Izvršni odbor stanovanjske skupnosti je skupaj z občinskim ljudskim odborom izdelal pred tremi leti program razvoja varstva otrok stanovanjske skupnosti po naslednjem redu:

- ureditev velikega otroškega igrišča pred šolo;
- preureditev kuhinje v varstveni ustanovi (modernizacija), da bodo prejimali lahko v njej kosilo vsi otroci in mladina stanovanjske skupnosti, ki nimajo zaradi zaposlenosti staršev doma urejene prehrane;
- razširitev varstveno vzgojne ustanove z nakupom sosednje hiše, kjer naj bo urejeno varstvo za šolske otroke in prostori za različne interesne dejavnosti pionirjev in mladine v stanovanjski skupnosti.

Vse to je danes že uresničeno. S prostovoljnimi delom pionirjev, mladine in odraslih, ki so prispevali na igrišču nad 2000 prostovoljnih

delovnih ur, je stanovanjska skupnost uredila igrišče. Igrala so pripevala podjetja in stanovanjska skupnost. Svet za varstvo družine obč. LO pa se je strinjal s tem, da namesti stanovanjska skupnost za delo z otroki na igrišču eno laično vzgojno moč, ki naj bo uslužbenka varstvenovzgojne ustanove. Skrb za celotno vzgojno delo na igrišču je prevzela varstvenovzgojna ustanova. Vzgojiteljice organizirajo igre za vse otroke na igrišču. Starši lahko pripeljejo otroka v varstvo za nekaj ur, ga izroče vzgojiteljici na igrišču in mirno odidejo po svojih opravkih. Stanovanjska skupnost pa redno prispeva sredstva za vzdrževanje igrišča in plačuje iz svojih sredstev oskrbnika igrišča.

SODOBNO UREJENA KUHINJA JE V VELIKO POMOČ ZAPOSLENIM STARSEM

Stanovanjske skupnosti so v naši občini razmeroma hitro napredovale prav zato, ker ima občinski ljudski odbor veliko razumevanje za njihov razvoj. Svet za varstvo družine obč. LO je na podlagi potreb in programov vseh stanovanjskih skupnosti izdelal perspektivni načrt razvoja varstvenih ustanov v občini in, kot vemo — prispeva ObLO vsakoletno kar največ more za uresničitev načrta. Tako je n. pr. dodelil stano-

patronat nad ustanovo in ki je z različnimi obrtniški deli pomagal tudi pri adaptaciji poslopja. V spodnjih prostorih ustanove je urejena soba za različne krožke in sodobno opremljena tehnična delavnica za razne tehnične krožke za vse otroke stanovanjske skupnosti.

Z otvoritvijo tega novega poslopja — ob tej priliki je stanovanjska skupnost preimenovala otroško ustanovo z igriščem v varstvenovzgojni center »Dunja Ščurk« (po prvoborki, ki je delala na tem terenu), se je zmogljivost varstvenovzgojne ustanove toliko povečala, da je dovolj prostora za vse otroke, ki so zaradi zaposlenosti staršev potrebni varstva in za druge otroke stanovanjske skupnosti Stadion in Bežigrad, ki prihajajo občasno v ustanovo. S tem je v stanovanjski skupnosti Stadion za nekaj let rešen problem varstva otrok.

Varstvenovzgojna ustanova je odprta od 6. ure zjutraj do 18. ure zvečer. V rednem dnevnem varstvu je 75 otrok predšolske dobe, med temi je 14 dvoletnih otrok (od teh ima 68 zaposlena oča oziroma 110 šolskih otrok od 7. do 15. leta (v 104 primerih so zaposlene tudi matere), samo na kosilo pa prihaja 130 učenec in dijakov (od teh ima 124 zaposlenega očeta in mater). Ustanova sprejema otroke tudi v občasno varstvo za nekaj dni (bolezen ali odsotnost staršev) ali pa za nekaj ur dnevno. Ustanova je prilagodila poslovanje potrebam staršev in na njihovo željo bo dejavnost še razširila.

Z upostavitvijo materialne baze pa so bili ustvarjeni pogoji, da je usta-

Izdelali si bomo čoln

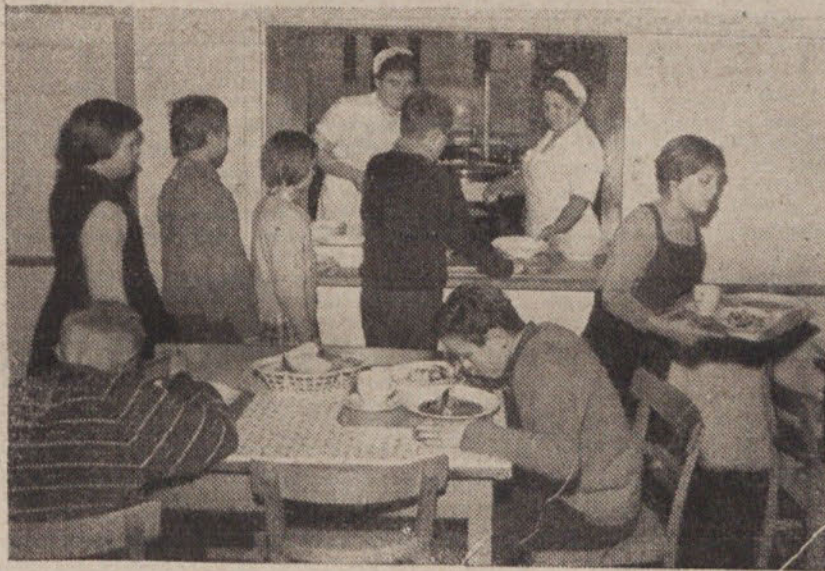
vanski skupnosti Stadion pred tremi leti potrebna finančna sredstva za ureditev kuhinje v varstvenovzgojni ustanovi, leto pozneje je kupil hišo za razširitev varstvene ustanove, lansko leto pa je prispeval potrebna sredstva za preureditev te hiše v pionirski dom, kjer imajo šolski otroci tudi varstvo in pomoč pri učenju.

Sodobno urejena kuhinja, opremljena z različnimi kuhinjskimi stroji, pripravljajo dnevno 350 kosil za otroke in dijake ter 980 šolskih malic za I. in II. osnovno šolo dr. Vita Kraigherja. Hrano dobivajo tudi otroci varstvenovzgojne ustanove Štegnjčice stanovanjske skupnosti Bežigrad. V kuhinji je nameščenega prav toliko tehničnega kadra (4) kot pred modernizacijo, ko so dnevno pripravljali hrano le za kakšnih 120 otrok. Ekonomska cena kosila je 100 dinarjev. V pogovoru s starši otrok, ki dobivajo prehrano v stanovi, smo zvedeli, da so vsi zelo zadovoljni. Matere so se na zboru volivcev javno zahvalile zato, ker so rešene skrbi, da bi bil otrok brez kosila, ko so zaposlene.

Z ureditvijo hiše se je lani razširila zmogljivost otroške ustanove. Tu je prostora za redno varstvo 120 šolskih otrok (v dveh izmenah), klubska soba pionirjev, opremljena tudi s televizorjem, darilom Zavoda za raziskovanje materiala, ki ima

nova razširila vzgojno dejavnost na druge otroke stanovanjske skupnosti, ki hodijo v ustanovo na interesne krožke, na pravilnične ure ali na televizijske oddaje.

Redno delujeta dva lutkovna krožka, ki se jih udeležuje 40 pionirjev, 2 literarna krožka — za mlajše in starejše pionirje — 34 pionirjev, 2 modelarska krožka — 28 pionirjev, 2 radiokrožka — 21 pionirjev, angleški krožek za otroke predšolske dobe pa ima 19 udeležencev. Krožki delujejo šele dva meseca in zdaj še ni zanje tolikšnega zanimanja med otroki kot n. pr. za pravilnično uro, ki jo vsako sredo vodi vzgojiteljica Stana Kavčič in se je udeležuje nad 100 otrok (od teh je skoraj polovica takih, ki niso v rednem varstvu ustanove),

Pri matici

televizijske oddaje za otroke pa redno obiskuje 70 do 80 otrok, da je klubska soba že premajhna za vse. Sodelovanje med upravnim odborom varstvene ustanove in pionirskimi starešinskimi svetoma obeh šol, ki je že sedaj uspešno, bo treba še bolj usmeriti v to, da bi vskladili delo z otroki in usmerjali pionirje v krožke na šoli oziroma varstveni ustanovi.

Igra — pomembna šola

UPRAVLJANJE USTANOVE IN SODELOVANJE STARŠEV

Upravni odbor je zelo delaven. Vodi ga tovariš Ivo Bukovec, ki je obenem podpredsednik stanovanjske skupnosti. Poleg staršev, ki so najmočnejše zastopani v njem (5), so v odboru predstavniki DPM, šole in kolektiva. Na sejah — če je potrebno, se sestajajo tudi vsak teden — razpravljajo in sklepajo o vseh zadevah v ustanovi: o njeni vsebini dela, o socialni in vzgojni vprašanji, o ekonomskih cenah itd. Tovarišica Fani Zdešarjeva, ki je upravnica varstvenovzgojne ustanove že od njene ustanovitve, nam je rekla: »V veliko oporo mi je upravni odbor. Naj se obrnem na kateregakoli člana, vsak mi rad pomaga. Posebno pri ureditvi novega pionirskega doma so bili nekateri člani zelo delavni. Zelo pomembna je tudi pomoč stanovanjske skupnosti, posebno komisije za probleme družine. Na skupnih sestankih razpravljamo in skupno sklepamo o vsebini dela v ustanovi, posebno pa še o celotnem vzgojnem delu z otroki v stanovanjski skupnosti. Prav zaradi take koordinacije je naše skupno delo tudi tako uspešno...«

Manj pa sodelujejo drugi starši pri delu ustanove. Na sestanke, ki jih sklicuje ustanova, pride približno 60% staršev in z njimi razpravljajo o vseh zadevah ustanove. Vendar tesnejšega stika z njimi še ni. Starše, ki ne pridejo na sestanke, obiskujejo vzgojiteljice na domu, da se z njimi pomenijo o njihovem otroku, obenem pa jim tudi poro-

dinarjev; ko pa je upravni odbor starše povabil, naj bi prevzeli vodstvo krožkov, organizacijo izletov itd., ni bilo odziva. Krožke vodi predvsem vzgojiteljica, za vodstvo tehničnih krožkov pa je izbral kader okrajni odbor Ljudske tehnike iz vrst študentov univerze in dijakov učiteljskega. Razvijanje samouprave pionirjev in pritegovanje staršev bo treba v bodoče še bolj razvijati.

Uspeh ustanove je v veliki meri odvisen tudi od prizadevnosti delovnega kolektiva, ki ima bogate izkušnje, saj je večina strokovnih vzgojiteljic v ustanovi že od njene ustanovitve. Zadnji čas je pritegnila ustanova tudi laične moči, ki so se zelo dobro izkazale v delu ustanove.

PRIPRAVLJAMO PRAVILA IN PRAVILNIK...

S tovarišem Bukovcem, večletnim predsednikom upravnega odbora, smo govorili o finančnem stanju ustanove. »Upravni odbor je izračunal ekonomsko ceno oskrbnega dne, da smo si na jasnem, koliko nas stane en otrok v ustanovi. Predvsem si prizadevamo, da je ustanova polno zasedena, ker se to splača. Režija je namreč ista, dotok finančnih sredstev pa večji. Pri nas ni bilo razburjenja med starši, da bodo morali plačevati ekonomsko ceno oskrbnega dne, ker smo vedeli, da bo občinski ljudski odbor še naprej prispeval k vzgoji otrok. Spremenilo se je toliko, da je lansko leto plačal občinski ljudski odbor vzgojno osebo, letos pa je doletel vsota — 40% izračunane ekonomske cene na otroka. S tem je dal še večjo samostojnost varstvenovzgojni ustanovi, da s pridobljenimi sredstvi sama še bolj skrbno gospodari. Starši pa plačujejo za otroke od 2. do 3. leta po 6000 dinarjev, za otroke predšolske dobe po 5000 dinarjev in za šolske otroke 4500 dinarjev mesečno k oskrbnemu dnevu. Upravni odbor in kolektiv ustanove sta se pomenila s starši o ceni, in 12 roditeljev, predvsem samohranilk, ki ne zmorejo te cene, plačujejo manj.

Trenutno je upravni odbor zelo zaposlen, ker pripravlja pravila ustanove, ki jih bo na svojem zasedanju sprejel svet stanovanjske skupnosti. Po sprejetih pravilih bo upravni odbor razpravljal in sprejel pravilnik o osebnih dohodkih delavcev v ustanovi, kjer bo merilo za plačo uspeh in prizadevnost posameznika v delu ustanove. Celotno osebo, ki je pri nas večinoma zelo požrtvovalno in ki razume potrebe staršev in otrok, bomo seveda primerno nagradili...

Tako razširja svojo vzgojno dejavnost in uspešno deluje varstvenovzgojna ustanova »Dunja Ščurk«, ki že postaja center zbiranja otrok v stanovanjski skupnosti.

Arčka Cerin

OPRAVLJA

znanstvene in raziskovalne naloge na področju geologije, geofizike in sorodnih ved, projektira in izvaja, vrtna, rudarska, hidrološka in druga raziskovalna in konsolidacijska dela ter konstruira in izdeluje strojno in drugo raziskovalno opremo

Geološki zavod Ljubljana

Zbor vovvcev

Stran 3
St. 3

Sprejetje družbenega plana in proračuna

Občinski ljudski odbor je upošteval realne predloge zborov volivcev in družbenopolitičnih organizacij

V prejšnji številki našega lista smo objavili predlog letošnjega družbenega plana in proračuna bežigradske občine. Številko ste dobili nekaj dni pred sklicanjem zborov volivcev, tako da ste lahko proučili vse komponente, iz katerih je nastal predlog.

Razprava na zborih volivcev in na sestankih družbenopolitičnih organizacij so sledili številni novi predlogi. Tako je prav! Pregovor pravi, da več glav več ve — in to mora priti tembolj do izraza pri načrtovanju občinske gospodarske politike, ki zadeva vse občane, tako proizvajalce kot potrošnike.

Nove predloge je občinski ljudski odbor temeljito preučeval in jih — kolikor so bili realni — tudi upošteval ter vgradil v planska oziroma proračunska sorazmerja. O tem se lahko prepričate, če preberete obrazložitev, ki smo jo povzeli po izjavi predsednika Staneta Komana na zadnji seji občinskega ljudskega odbora, ob sprejetju družbenega plana in proračuna.

V tej obrazložitvi je kajpak spet precej števil, ki za marsikoga niso privlačne. Toda oprostite — brez števil pri taki obrazložitvi ne gre! Kdor se resno zanima za življenje in razvoj komune, se bo rad pogledal v številke, jih primerjal in si ustvaril jasno sliko o potrebah in možnostih. Kdor pa tako obrazložitve že po prvih vrsticah vrže v kot, se utegne zaplesati v nesvarno razglabljanje, ki nima ne repa ne glave.

Svetujemo vam, da vzamete v roko tudi prejšnjo številko našega lista in da primerjate obrazložitev s prvotnim predlogom družbenega plana in proračuna.

Letos smo že drugič dali predlog družbenega plana in proračuna v razpravo najprej občanom in proizvajalcem ter družbenopolitičnim organizacijam, šele nato pa ljudskemu odboru. Tak vrstni red obravnavanja predloga je boljši, ker daje občutek, da ni vse zmenjeno vnaprej. Tak občutek sprošča iniciativo za spremembe v skladu z možnostmi in potrebami.

Zbori volivcev in zbori proizvajalcev so pri obravnavi družbenega plana in proračuna sprejeli precej sklepov. Nekaj je takih, ki niso bili preračunani na stvarne možnosti naše občine. Predlog družbenega plana in proračuna je bil s pripombami sprejet na vseh zborih, razen na zboru volivcev v Podgorici, kjer so volivci bili mnenja, da je v predlogu njihov kraj premalo upoštevan.

Pri zadnji korekturi družbenega plana in proračuna smo že upoštevali, kolikor je bilo mogoče, take predloge zborov volivcev in proizvajalcev, kakor tudi priporočila občinskih družbenopolitičnih organizacij in priporočila Zvezne ljudske skupščine.

Spremembe so v glavnem naslednje:

Družbeni plan navaja uvodoma poglobljene smernice za uspešno vodenje gospodarstva, javnih služb ter izvajanje družbenega plana in proračuna. Nadalje posebej prikazuje izvoz in investicije, poleg tega pa v posameznih panogah gospodarstva na kratko omenja skoraj vsako gospodarsko organizacijo. Objavlja tudi zgoščen program in financiranje vseh skladov, zlasti stanovanjskega in šolskega.

SPREMEMBA V PLANU PROIZVODNJE

Vsega tega v prvotnem predlogu ni bilo, na kar so nas opozorile tudi družbene organizacije. Na osnovi predlogov je bil popravljen in povečan tudi prvotni plan proizvodnje oziroma družbeni bruto proizvod od 11 na 12,4 %.

Oglejmo si stvar malona tančneje! Plan predvideva, da se bo družbeni bruto proizvod povečal za 12,4 %, družbeni proizvod za 12,8 %, narodni dohodek pa za 13,6 %.

Družbeni proizvod se bo najbolj povečal v industriji, in sicer za 15,2 %, ter v kmetijstvu, kjer je za leto tudi podjetje AGROBNOVA. Nad našim povprečjem je tudi gradbeništvo s 15,2 %. Panoga promet v naši občini letos ne predstavlja ničesar, ker zajemamo samo privatne prometne storitve.

Panoga obrt ima nizek porast družbenega proizvoda (3,9 %), in sicer zato, ker je v njej obratovanja družbena in zasebna obrt. Družbeni sektor obrti namreč povečuje svoj družbeni proizvod za 11,2 %.

Plan predvideva, da bomo večjo proizvodnjo dosegli z novimi vlaganji v gospodarske investicije, s povečanjem storilnosti za 9 % in s povečanjem delovne sile za 3 %.

RAZMERJE MED GOSPODARSKIMI IN NEGOSPODARSKIMI INVESTICIJAMI

Podjetja bodo skušala za gospodarske investicije uporabiti 45 % več sredstev kot lani, ali 79 % : 21 % v korist gospodarskih investicij. Odnos občinskih sredstev pa je 88 % : 12 % v korist negospodarskih. Skupen odnos je 54 % : 46 % v korist gospodarskih investicij, kar je v skladu z zadnjimi priporočili gospodarskega razvoja v FLRJ.

Odnos občinskih sredstev, ki je močno v korist negospodarskih investicij, je rezultat namenskih skladov za negospodarske investicije. Zlasti prevladuje stanovanjski sklad s svojimi 640 milijoni in šolski sklad s 160 milijoni. Občinski investicijski sklad daje letos vsa sredstva za gospodarske investicije, razen 12.600.000, ki so namenjena po okrajnem planu za podvoz. Tudi sredstva gozdnega sklada gredo vsa v gospodarske namene. Zbir investicij v naši občini za leto 1962 predstavlja vsoto 3.185.787.000 dinarjev, od tega za gospodarske investicije 1.719.562.000, za negospodarske pa 1.466.225.000 dinarjev.

Realizacija tako velike vsote pa bo odvisna od tega, če bo gospodarskim organizacijam uspelo sredstva, ki so v zaključnih računih za leto 1961 obracunana, dejansko sprostiti za investicijsko potrebo.

Letos v planu prvič posebej prikazujemo izvoz. Zdej so instrumenti izvoza bolj stimulativni, zato ne moremo dopuščati, da gospodarske organizacije pri svojem planiranju in gospodarstvu gledajo samo prst daleč pred seboj in se zadovoljujejo s tem, če lahko prodajo svoje proizvode doma, čeprav bi jih lahko prodale na zunanjem trgu.

POZOR NA PLAN IZVOZA!

Naše gospodarske organizacije, ki se ukvarjajo z izvozom, planirajo za 70 % večji izvoz kot lani. To je zelo visok odstotek, vendar je po izjavah predstavnikov gospodarskih organizacij realen, ker je dobil potrditve že v letošnji tromesečni realizaciji. Ta odstotek naj si nikakor ne bi zmanjšal, nasprotno — vse leto bomo morali stremeti za povečanjem. Največji odstotek izvoza pripada elektroindustriji (IEV), nato obrti (HRAST), nato pa kovinski industriji. Po količini pa pripada prvo mesto trgovini (800.000.000 deviznih dinarjev), nato elektroindustriji elektroindustriji 226.000.000 deviznih dinarjev.

Posebno mesto v našem planu izvoza ima neblagovni izvoz, ki ga ustvarjata predvsem podjetji INTERTRANS in ADRIA-AVIOPRO-MET. Ta izvoz zagotavlja 386.000.000 deviznih dinarjev.

Naše gospodarske organizacije, ki proizvajajo za izvoz, se vse premalo potegujejo za investicijska posojila v banki. Zlasti manjše vsote bi lahko takoj pridobile, seveda ob primerni dokumentaciji izvoza. Investicijska banka nima vlog iz ljubljanskega okraja. Naša družba posveča posebno pozornost izvozu, zato se je treba potruditi, dokler ne bo prepozno.

Družbeni plan obravnava predvidevanja v vseh panogah gospodarstva in v vseh gospodarskih organizacijah. Vsaka gospodarska organizacija ima svojo problematiko, vendar tu ni mogoče vsega obravnavati. Naj se dotaknemo le gradbeništva. Gradbenih storitev v naši občini bo približno za 12 % več kot lani. Če pa pogledamo, za koliko jih povečujejo naše gradbene in instalaterske organizacije, pa vidimo kaj nizke odstotke 0,6 %. To kljub vsemu ni realno in bo potrebno ponovno ugotoviti, koliko je njihov pesimizem upravičen.

Družbeni plan objavlja programe, probleme in financiranje vseh skladov, ki so pri ljudskem odboru. Prvi je občinski investicijski sklad. Ta bo imel letos na razpolago za osnovna sredstva 156.000.000 din, za obratna sredstva pa 126.000.000 din. Napravljen je tudi plan razdelitve osnovnih sredstev, po katerem se največ — in to 1/3 predvideva za elektroindustrijo, nekaj manj pa za uslužnostno obrt. Vse, razen za elektroindustrijo, pa predstavlja obveznosti iz preteklih let. Kakor lani tako tudi letos daje naš investicijski sklad določena sredstva za podvoz in kmetijstvo po okrajnem planu.

SKLAD ZA ŠOLSTVO. DOHODKI PROSVETNIH DELAVCEV, TELOVADNICE...

Sklad za šolstvo bo imel letos 100 % več sredstev kot lani, predvsem zato, ker so letos v njem tudi vsa investicijska sredstva za šolstvo. Za osnovno dejavnost predvideva 336.589.000, za investicije 159.266.000, za dotacije drugim šolskim skladom 72.000.000 in za operativno rezervo 22.521.000 dinarjev. Skupno torej 612.448.000, kar je za 155.000.000 dinarjev več, kot ima sredstev občinski proračun za svojih ostalih 6 služb.

Največji del dohodkov sklada za šolstvo je 40 % občinskih proračunskih sredstev (400.437.000 din, katere smo namenili skladu zato, ker sredstva, ki se stekajo v sklad po zveznih predpisih, predstavljajo le 115.000.000 dinarjev, kar seveda ne zadostuje niti za investicije, kaj šele za osnovno dejavnost šol. V šolski sklad se direktno steka tudi 5 % dopolnilnega proračunskega prispevka, kar znaša 35.000.000 dinarjev. Ostalih 10 % dopolnilnega proračunskega prispevka gre v občinski proračunski dohodek, in ker dajemo v šolski sklad 40 % teh dohodkov, gre dejansko še 4 % ali skoraj 2 %, kar predstavlja v absolutnih številkah 65.000.000 dinarjev od skupnih 105.000.000 dinarjev, kolikor se bo predvidoma zbralo na račun 15 % dopolnilnega proračunskega prispevka.

Program sklada za šolstvo predvideva tudi za 24,5 % večje osebnne dohodke prosvetnim delavcem, obenem pa je predvideno plačevanje 5 % dopolnilnega proračunskega prispevka, tako da bo zneslo neto povečanje osebnih dohodkov za 23 %.

Pri investicijah naj omenimo predlog zborov volivcev v Stožicah in sklep zborov volivcev v Savskem naselju. V Savskem naselju so sklenili, da bodo predlagali ljudskemu odboru, da letos zagotovi začetek gradnje telovadnice pri šoli, drugo leto pa da zagotovi konec te gradnje. V Stožicah pa so priporočili, naj se letos telovadnice financirajo tako, da jih bo čimveč usposobljenih za vadbo. V zvezi s tem je razširjena seja občinskega odbora SZDL odobrila spremembo programa investiranja v šolstvo, tako da bomo letos dokončali tudi telovadnico pri šoli v Stožicah, telovadnico v Savskem naselju pa začeli graditi, z zagotovitvijo, da bo drugo leto dokončana. Ta sprememba je že upoštevana v programu sklada za šolstvo.

SKLAD ZA STANOVANJSKO IZGRADNJO JE SE VEDNO HUDO OBREMENJEN

Iz programa sklada za stanovanjsko izgradnjo se lepo vidi stremljenje, da bi začel samostojno politiko, toda še vedno ga močno obremenjujejo stare obveznosti, ki izvirajo večinoma iz politike investiranja v preteklih letih. Sklad ima v programu gradnjo stanovanj v lastni režiji in za prodajo ter varčevalno službo za pridobitev stanovanja. Prav tako ima v programu nadaljnje kreditiranje izgradnje stanovanj članom ZB pod posebnimi, lažjimi pogoji.

Toda vsi ti dobri nameni se letos še ne bodo mogli popolnoma uresničiti, ker je sklad preobremenjen z obveznostmi, zlasti do Zavoda za združeno gradnjo. Naš stanovanjski sklad je moral prevzeti okrog 290.000.000 dinarjev kredita za tiste zadružnike, ki grade pri nas preko Zavoda za stanovanjsko gradnjo. Ker je naš sklad prišel zaradi tega v neenak položaj z drugimi skladi ljubljanskih občin, je dobil pomoč v obliki posojila pri Mestni hranilnici in pri republiškem skladu za stanovanjsko izgradnjo, tako da bo moral zdaj iz svojih sredstev kriti le dobro tretjino vseh obveznosti. Seveda zaradi drugih obveznosti te tretjine ne bo mogel pokriti natančno, temveč v treh letih, z letošnjim prvim nakazilom v višini 30.000.000 dinarjev.

Sredstva drugih skladov so manjša in imajo to napako, da so mnogo premajhna za uspešno reševanje problematike na področjih, za katera so skladi ustanovljeni. Zlasti to velja za komunalni in cestni sklad.

Naj ob tej priliki povem, da prvotni program izgradnje Titove ceste s širino 42 m od podvoza do nove Linhartove ceste (do Kačiča) odpade in da prav tako odpade izgradnja Linhartove ceste preko Kačiča. To sporočilo smo dobili od okraja in sekretariata za promet pri IS obe-

Po začetku obsežnih del v zvezi s podvozom: preseganje s trolejbusa na avtobus pred gostilno Kačič

nem s priporočilom, da po svojih možnostih izvršujemo še naprej vse priprave, da bi lahko kasneje, ko bodo sredstva na razpolago, dela takoj pričeli. Naš plan zato še vedno predvideva nekaj stroškov za nadomestne prostore, za del kolektorja in razsvetljavo, vendar letos ne nameravamo rušiti niti gostilne Kačič niti drugih objektov na novi trasi Linhartove ceste.

Nova Titova cesta skozi Ježico ni bila planirana za letos, zato bomo, kolikor bodo sredstva dopuščala, delali naprej na pripravi. Vsekakor moramo letos pripraviti lokacije in načrte za nove objekte, ki bodo nadomestili porušene. Vse te spremembe so v planu že predvidene.

OBCUTNE SPREMEMBE V NEGOSPODARSKIH INVESTICIJAH

Precejšnja sprememba pa je doletela negospodarske investicije. To spremembo je narokoval položaj v gospodarstvu, ki ga je analizirala

zvezna ljudska skupščina na nedavnem zasedanju. Prvotni predlog združevanja sredstev gospodarskih organizacij smo zmanjšali od 225.000.000 din na 140.000.000 dinarjev, ki jih delimo na vzdrževanje cest po gospodarskih organizacijah v višini 65.000.000 dinarjev, tako da prispevki gospodarskih organizacij za ostale negospodarske investicije znašajo le 75.000.000 dinarjev. V planu izdatkov za negospodarske investicije je ostal prispevek za bolnišnico v Ljubljani, nadalje prispevek krajevnim skupnostim v višini 10.000.000, začetek izgradnje vodovoda v Crnučah in stroški za nadomestna stanovanja na Tilovi cesti skozi Ježico v višini 32.000.000 dinarjev. Izpadla sta prispevka za izgradnjo zdravstvenega doma za Bežigradom ter oprema za vzgojno-varstvene ustanove v višini 3.900.000, vendar smo povečali dotacije krajevnih skupnosti od 7.000.000 na 10.000.000 dinarjev.

Ceprav ne predvidevamo novih sredstev za izgradnjo zdravstvenega doma, jih bomo nekaj imeli vendarle na razpolago, tako da ga bomo letos lahko pokrili. Ta sredstva so lanske pogodbene obveznosti delavskih svetov, ki še niso realizirane. Nerealizirane obveznosti znašajo 24.239.000 dinarjev, nepotrebnih sredstev za zdravstveni dom pa je še 7.080.000 dinarjev, tako da znašajo letošnja sredstva 31.319.000 dinarjev. Upamo, da bomo tako kot lani dobili nekaj sredstev tudi od socialnega zavarovanja.

NAMESTO TROLEJBUSA AVTOBUS?

Prav tako nam ostane še 21.196.000 za izgradnjo trolejbusa do Crnuč. Lani smo v Crnučah v glavnem gradili postajališča in obračališča za avtobuse oziroma trolejbusa, ker se več ni dalo napraviti, pa tudi sredstev ni bilo. Na zadnjih zborih volivcev — ob razpravljanju o družbenem planu — pa je prišlo brez dogovora do enakih sklepov na 4 zborih volivcev, in sicer, naj ljudski odbor dodeže, da se vpelje na

liniji Ajdovščina—Crnuče avtobus in ne trolejbusna proga. To svoj zahtevo zbori volivcev opravičujejo s tem, ker bo treba za trolejbus napraviti novo linijo od Ajdovščine do Kačiča in od Ruskega carja na Ježico po novi Titovi cesti do Crnuč. Torej več kot polovico nove linije. Bolje bi bilo odstraniti te linije od Kačiča do Ruskega carja in jo uporabiti kje drugje, namesto nje pa vpeljati avtobusno linijo.

ZARADI VEČJIH IZDATKOV — VEČJE OBVEZNOSTI

Letošnja proračunska sredstva so ustvarjena po istih načelih kot lani, le da je bilo treba zaradi večjih in novih izdatkov predpisati oziroma povečati tudi nekaj davčnih obveznosti. Predpisan je večji davek na maloprodajni promet (od 3 na 6 %), večji dopolnilni proračunski prispevek (od 10 na 15 %), večji davek na prodajo alkoholnih pijač (na 20 %) in večja občinska dohodnina od kmetijstva (od 17 na 25 % v povprečju).

SPREJETJE

družbenega plana in proračuna

Nadaljevanje s 4. strani

S pomočjo teh predpisov in večjih osnov za izračun lahko letos predvidevamo okrog 2.500.000.000 deljivih in nedeljivih proračunskih dohodkov. Ta vsota seveda pripada delitvi, in sicer dobi zveza 10%, deljivih dohodkov, republika 35%, okraj 12%, občini pa ostane 43% deljivih dohodkov. Občina te odstotke deli še naprej, in sicer 4% v medobčinski sklad za strokovno šolstvo, 7% v medobčinski sklad za negospodarske investicije in 12,5% za financiranje programa skupnih mestnih potreb. Ko izločimo še 40% našemu skladu za šolstvo, nam ostane za občinski proračun 511.515.000, in če odštejemo še za posebno rezervo 100% dobimo 463.797.000 dinarjev.

Ta sredstva so po predlogu proračuna razdeljena za prosveto in kulturo, ki je izven sklada za šolstvo, za socialno skrbstvo, zdravstveno zaščito, državno upravo, komunalno dejavnost, za negospodarske investicije, dotacije, anuitete in rezervo.

Povprečno so se proračunski izdatki dvignili za 29%, posamezne postavke pa tudi za več ali manj. Tako so n. pr. za zdravstvo porasli izdatki za 59% t. j. od 23.000.000 na 32.000.000. Precej so se dvignili tudi stroški državne uprave, in sicer od 112.000.000 na 137.000.000, čeprav je predvideno, da se osebni dohodki uslužbencev, uprave ljudskega odbora smejo povečati le za 15%. Nekoliko se lodo dvignili operativni izdatki zaradi novih uslužbencev oziroma opreme. Te uslužbenke je bilo treba sprejeti zaradi prenosa številnih pristojnosti od okraja na občino. Med funkcionalnimi stroški pa je kot nov izdelek tudi regres za mleko v višini 6.000.000 dinarjev.

Financiranje komunalnih zadev, vzdrževanja cest, snage itd. se je dvignilo samo za 11.000.000, in sicer na 66.000.000 dinarjev.

Anuitete so se letos podvojile in predstavljajo znesek 42.500.000 dinarjev, rezerve pa smo planirali 48.000.000 dinarjev. Ta rezerva je zelo važna, zakaj celotni dohodki so napeti, in če se ne bodo 100-odstotno realizirali, nam bo zelo koristila.

Na zborih volivcev je bilo slišati pomisleke glede povečanja proračunskega prispevka iz osebnega dohodka. Toda če pomislimo, da je to povečanje planirano; prvič na tem, da se osebni dohodki v proizvodnih

organizacijah lahko povečajo v skladu s storilnostjo, ki znaša po našem planu 9%; drugič, da se bodo osebni dohodki v javni in državni upravi ter zavodih dvignili od 15 na 25%, in več odstotkov, tretjič, da bo za 3% več delovne sile in četrtič, da se proračunski prispevek iz osebnih dohodkov letos obračunava po mestu stanovanja in ne več po delovnem mestu, kar je za našo občino ugodno, smo lahko prepričani, da bomo planirani znesek iz tega naslova realizirali. Za vsak primer pa lahko primaknemo še predvideno rezervo v višini 48 milijonov dinarjev.

Proračun dohodkov in izdatkov se od prvotnega predloga ni bistveno spremenil. Pri izdatkih so se spremenile le postavke za izgradnjo gasilskih domov, katere so se na predlog socialistične zveze spremenile tako, da več dobi Nadgorica za svoj gasilski dom, manj pa Tomačevo za svojega. Spremenili so se tudi stroški državne uprave, ker so se nekateri zneski iz nje prenesli med dotacije kot n. pr. dotacija okrajnemu sodišču.

Nekateri volivci niso bili zadovoljni z večjimi dajatvami za proračun, istočasno pa so kritizirali, ker za njihov kraj ni predvidenih več sredstev. Naj povem, da smo letos proračunske dohodke morali zvišati ne samo zaradi logičnega večjega obsega stroškov, temveč tudi

zaradi prenosa novih obveznosti z okraja na občino. Tako smo prevzeli skrb za VVI in borce NOV, službo za državljanska stanja, za promet, orožje in razstrelivo, za potna dovoljenja in izvrševanje upravnih kazni. Vse to je zahtevalo 7 novih uslužbencev na občini, novo opremo v njihovih pisarnah, kar nas stane okrog 9.000.000 dinarjev.

Letos smo prevzeli tudi financiranje Okrajnega sodišča II, ki zajema 4 občine. Zanj smo morali zagotoviti 12.000.000 dinarjev. Nov izdelek je tu premija za mleko, in sicer za vsak liter mleka, prodanega na območju občine, 5 dinarjev. K tem 5 dinarjem dobi proizvajalec mleka še 5 dinarjev regresa od zveze. Na ta način je proizvodna cena mleka, ki do sedaj ni bila pokrita, nekoliko plačana. To nas stane 6.000.000 dinarjev.

Novi izdatki so tudi priznavalnine borcem NOV v višini 2.100.000 dinarjev. Poleg teh je še nekaj drugih izdatkov, tako da novo srečete obveznosti predstavljajo tretjino letošnjega povečanja proračunskih dohodkov.

Morda je obrazložitev prekratka in preveč jedrnat, da bi vsakomur vse pojasnila. Zato pa vsakdo lahko zahteva, da mu v prihodnji številki podrobneje obrazložimo ta ali oni odstavek. Na vprašanja bomo radi odgovorili, če nam jih boste zastavili!

Smernice in naloge družbenega plana za leto 1962

Upoštevajoč priporočila plenuma Socialistične zveze delovnega ljudstva (gl. 1. in 2. stran), je občinski ljudski odbor po izglasovanju družbenega plana in proračuna sprejel naslednje smernice:

■ V vseh panogah gospodarstva, zlasti pa v stroki elektroindustrije, kovinske predelovalne in kemične industrije, je treba stremeti, da bo letošnji plan proizvodnje ne samo dosežen, temveč tudi presežen, kar je treba doseči z večjo storilnostjo, z izkoriščanjem vseh proizvodnih kapacitet, z drugo in tretjo delovno izmenom, s povečanjem obratnih in osnovnih sredstev ter z jačanjem neposredne delavske samouprave.

■ Za dosego čim boljših proizvodnih uspehov in za reševanje tre-

nutnih objektivnih težav, ne pa za reševanje brezperspektivnih gospodarskih organizacij, naj si delovni kolektivi solidarno pomagajo s prostimi denarnimi sredstvi. Tako sredstva naj preko občinskega investicijskega sklada, oziroma po vsaki zakoniti poti, kratkoročno posojajo za obratna in osnovna sredstva.

■ V cilju močnejšega nastopanja na skupnem tržišču in za hitrejši ekonomski in družbeni napredek naj ne sorodne gospodarske organizacije skušajo združiti v vseh za-

konitih oblikah. Tako pot naj uberejo tudi obrtne gospodarske organizacije, ki se ne morejo pohvaliti z uspehi, kajti sicer ne bodo, razdrobljene kot so, vzdržale v boju za ekonomsko stabilnost, ki ga je sprožil novi gospodarski sistem. Ludi trgovine na debelo imajo letos pomembne naloge. Majhne, sorodne, samostojne trgovine naj skušajo pridobiti in jih modernizirati, hkrati pa naj odpirajo nove malo-prodajne lokale in ustanavljajo nove servisne delavnice, zlasti za popravila strojev in aparatov, ki jih prodajajo.

■ Zaradi nujnosti večanja gospodarske moči občine, ki ima velike potrebe po izgradnji objektov družbenega standarda, je treba razpoložljiva sredstva vlagati v gospodarske investicije, da bi tako zagotovili pogoje za stalno večanje družbenega standarda. S tem v zvezi moramo tistim gospodarskim organizacijam, ki se že dalj časa pripravljajo na novogradnjo in rekonstrukcijo, pomagati, da začno čimprej realizirati svoje načrte. Vsem drugim, ki z novimi investicijami brez večje škode lahko počakajo, pa zaradi težke gospodarske situacije priporočamo, da to tudi store.

■ Da bi gospodarske organizacije imele v perspektivi čim boljše pogoje za prodajo svojih proizvodov, pa tudi zato, da bi ustvarile skupnosti in sebi čimveč prepotrebnih deviznih sredstev, so dolžne, da letos vložijo kar največje napore za povečanje izvoza. Pri uresničevanju te naloge ne moremo trpeti izgovarjanj, da nekomu ni treba iti na zunanji trg, ker, da lahko doma prodajo vse. Gospodarske organizacije, ki proizvajajo blago, katerega zunanji trg išče, morajo to blago izvažati, kajti le na ta način si bodo pridobile izkušnje in trg, ki jim bo v naslednjih letih več kot potreben.

■ Osebni dohodki, a j povsod, zlasti pa v proizvodnih organizacijah naraščajo v skladu z večanjem storilnosti, večanjem proizvodnosti in ekonomičnosti poslovanja. Gospodarske organizacije naj stremijo za tem, da bodo tisti del čistega dohodka, ki ga ustvarijo nadplansko, usmerile v svoje sklade, ne pa uporabile za osebne dohodke. Natančno morajo vedeti, kolikšen je tako imenovani komercialno-konjunktarni uspeh, in sredstva iz takega uspeha brezpogojno usmeriti v svoje proizvodne sklade.

■ Odnos med osebnimi dohodki in skladi podjetja se ne sme večiti v korist osebnih dohodkov, temveč naj se večja v korist skladov. Povsod, tudi v javnih službah in državni upravi, oziroma povsod, kjer so zreli pogoji, se smejo osebni do-

hodki pridobiti le v skladu s pravilniki o osebnih dohodkih. Osebná potrošnja se sme dvigniti le v proporcionalnem merilu z večanjem proizvodnje in dviganjem produktivnosti dela.

■ Komunalne naprave, ceste, javna razsvetljava, kanalizacija, vodovodi itd., so splošna potrošna stvar, za katero je dolžna skrbeti celotna komunska skupnost, zlasti se zato, ker je cestni in komunalni sklad občine neznačen nasproti potrebam. Gospodarske organizacije naj zato letos v okviru predpisov skrbje za tiste ceste, ki jih obremenjujejo s svojimi vozili. Občani naj s prostovoljnim delom posipajo ceste in kopljejo jarke za vodovodne napeljave, da bi tako z razpoložljivimi sredstvi lahko napravili čimveč. Investitorji novih zgradb naj vnaprej plačajo komunalni prispevek, dolžnike komunalnega prispevka pa je treba iztirjati tudi preko sodišča, če ne gre drugače. Novonaseljeni prebivalci naj bodo strpni, če ni mogoče takoj urediti vseh komunikacij, in naj se zavedajo, da so v občini še stara naselja brez asfaltiranih cest in celo brez vodovoda.

Organizacija ljudskega odbora in stanovanjskega sklada naj vodijo politiko zazidave takih območij, ki so komunalno kolikor toliko že urejena, individualno in vrstno gradnjo hiš pa naj omejujejo le na področja, ki jih urbanistične zasnove in zazidalni načrti občine predvidevajo oziroma omogočajo. Tudi na ta način se bomo izognili velikim stroškom za nove komunalne naprave.

■ Krajevne skupnosti, t. j. krajevni odbori in stanovanjske skupnosti se morajo še nadalje usposabljanje za izvrševanje nalog, ki so prenesene nanje. Posebno skrb morajo posvetiti vzgojnovarstvenim ustanovam, da bodo v njih dobili zatočišče predvsem tisti otroci, ki so družbene pomoči v taki ali drugačni obliki resnično potrebni. Ko bo dovolj teh ustanov, bo pot vanje odprta vsem, seveda po ekonomskih cenah, ki morajo biti že sedaj merilo poslovanja. Ker zdaj starši otrok, ki so v teh ustanovah, še ne morejo nositi vseh stroškov poslovanja, daje ljudski odbor preko sklada za šolstvo finančno pomoč.

Krajevne skupnosti naj še nadalje ekonomsko utrujejo obrate uslužnostne obrti in servise, toda

Nadaljevanje na 6. strani

Popoldanski pomenek mladih gradbincev.

Sklepi 13. seje občinskega zbora in zbora proizvajalcev

Občinski ljudski odbor je odobril predlog odloka o spremembi odloka o notranji organizaciji upravnih organov ObLO Ljubljana-Bežigrad, predlog odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o sistematizaciji delovnih mest pri upravi občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Bežigrad in predlog odloka o določitvi položajnih plač uslužbencev uprave ObLO Ljubljana-Bežigrad.

S temi odloki je bil vsklajen položaj občinskih uslužbencev z novimi zveznimi predpisi o javnih uslužbencih.

Sprejet je bil odlok o občinskem prometnem davku na alkoholne pijače, s katerim je določeno, da se plačuje od prometa alkoholnih pijač v gostinstvu od dosežene prodajne cene prometni davek v višini 20 odstotkov.

Oba zbora sta soglasno odobrila poročilo prisilnega upravitelja podjetja Planica Sport, tovariša Lojzeta Savarna. Odobrena je bila likvidacija obrne delavnice kovačnice v Doli pri Ljubljani.

Sprejet je bil sklep o najetju posojila za gradnjo stanovanj članov ZB, v višini 30.000.000 dinarjev. Odoben je bil prenos enonadstropnega lesenega provizorija v Crtomirovi ulici št. 3/a na Okrajni ljudski odbor Ljubljana.

Na predlog Mestnega sveta in okrajnega ljudskega odbora Ljubljana je občinski ljudski odbor dal soglasje za vplačilo sredstev občine za kritje nekaterih medobčinskih potreb.

Odobrena so bila sredstva za medobčinski sklad za strokovno šolstvo v višini 52.000.000 dinarjev, za medobčinski gozdni sklad v višini 1.000.000 din, za gradnjo mestne

bolnišnice v Ljubljani 19.800.000 dinarjev in pa za regije kmetijskim posestvo družbenega sektorja v višini ca. 2.000.000 dinarjev.

Na predlog sveta za splošno varstvo in sveta za varstvo družine je občinski ljudski odbor pooblastil stanovanjske skupnosti in krajevne odbore za izplačevanje enkratnih kakor tudi rednih socialnih pomoči.

Odobrena je bila uporaba nacionaliziranih parcel za gradnjo stanovanjskih hiš, in sicer: Milki in Stanku Rener iz Ljubljani, Prešernova ulica 29 — parcela številka 178/3 v Janševi ulici, Ivanu in Mariji Brank iz Ljubljane, Vilharjeva ul. 5 — parcela številka 681/3 in 681/4 na Ježici, Ivanu Benčniku iz Crnuč 19/a — parcela 333/15 v Crnučah, Janezu in Mariji Trpin iz Ljubljane, Triglavski ul. 4 — parc. 107/30.

Za ureditev okolice gramozne jame je bilo sklenjeno, da se odkupi del parcele, ki je last Martina Babnika iz Tomačevega. Za ureditev trolejbusnega obračališča v Crnučah so bila odvzeta potrebna zemljišča bivšim lastnikom Ivanu Rotarju iz Crnuč 157 in Ivanu Pečarju iz Crnuč 163. Pekarni Ajdovščina je bil dodeljen del parcele št. 436/3 ob Samovi ulici za postavitev garaže. Bredi Perne iz Ljubljane, Janševa 17 pa je bilo dodeljeno zemljišče parcele 184/1 za gradnjo stanovanjske hiše.

Odobrene so bile poročene izjave podjetju Modna oblačila iz Ljubljane, Titova cesta št. 43, Cementarni iz Ljubljane, Vodovodna 3/a, Cestnemu podjetju v Ljubljani, Linhartova ulica in podjetju Agroobnova iz Ljubljane, Crtomirova ul. 4.

Za direktorja podjetja Gozdno gospodarstvo Ljubljana, Likozarjeva ulica je bil imenovan ing. Gregor Kersnik. Za poslovođjo obrata pekarni Ajdovščina v Samovi ulici št. 10 je bil imenovan Martin Stefančič.

Izdano je bilo soglasje občinskemu ljudskemu odboru Ljubljana-Center, da se imenuje za direktorja zavoda za zaposlovanje delavcev Jože Zumer. Za namestnika direktorja podjetja Lesnina iz Ljubljane, Parmova ul. 41 je bil imenovan Marjan Planinc.

Dolžnosti člana Mestnega sveta so bili razrešeni Franc Bolta, Rudolf Meglič, Darko Smerkolj in ing. Zvonko Zakotnik.

Na novo so bili izvoljeni v Mestni svet dr. Stanko Lajovec, Ivan Dimnik, Dušan Dolenc in Lojze Strus.

Za načelnika oddelka za komunalne in gradbene zadeve je bil imenovan ing. Stefan Horva.

Dolžnosti člana sveta za trgovino je bil na lastno željo razrešen Stane Skof, na njegovo mesto pa je bil imenovan došednji član sveta Marjan Križaj. Za novega člana sveta je bil imenovan Jože Skoberne iz Ljubljane, Rodičeva 17.

Na lastno željo je bil razrešen dolžnosti predsednika sveta za splošne in notranje zadeve Franek Sladič. Na njegovo mesto je bil imenovan Metod Lampič, uslužbenec Glavnega odbora SZDL Slovenije. Dolžnosti člana istega sveta je bil prav tako na lastno željo razrešen Darko Smerkolj, na njegovo mesto pa je bil imenovan Alojz Majcen, uslužbenec podjetja Iskra-Kranj.

250 nastopov širom po Sloveniji

Ali je to »direktiva« ali priznanje — ne vem... Pridem domov in najdem listič z besedami: »Prosimo, da napišete za Zbor volivcev članek o delu harmonikarskega krožka Delavsko prosvetnega društva Svobode Stožice-Jezica.« No, prav.

Predstavljati se nam ni treba, saj nas tako in tako že poznajo skoraj vsi prebivalci občine Bežigrad. Skorajda ni dvorane, kjer ne bi že nastopili mladi harmonikarji z Jezice in Stožice, saj bo 1. 1965 obhajal ta harmonikarski zbor že desetletnico.

Deset let... Prvi harmonikarji so se začeli učiti pri pionirskem krožku »Rdeča zvezda« na Jezici. Družina je rasla in čez leto dni so že zaigrali skupaj in nastopili na prvomajski paradji. Sledili so novi nastopi. Zaupanje učencev do učitelja je raslo, zbor je postal čedalje boljši. Leta 1955 je začel zbor pisati svojo kroniko — album spominov. Pa ga prelistajmo!

Dne 10. IX. 1955 — otvoritev odra v združnem domu v Tomačevem. Druga slika — samostojen koncert na Jezici, 11. XII. 1955. Kdo bi danes poznal tistih 15 članov, ki so takrat nastopili! Tako majhni so bili, da z nogami še tal niso dosegli...

Ob »Dnevu borca« so zaigrali partizanskim materam in očetom... Igrali so naši armadi... Nastopili so na Gospodarskem razstavišču pred prihodom dedka Mraza, v Domu ljudske milice, na proslavi pri Urhu... Naslednje leto v aprilu so spet organizirali samostojen koncert. Potlej so se začeli pripravljati na taborjenje v Kamniški Bistrici.

Pred mano je slika taborišča v Kamniški Bistrici. Trije šotori, zastava, lepo urejena jedilnica (kar na prostem), ognjišče, oglasna deska, tarča za streljanje, lutkovni oder in seveda tudi harmonike — saj smo priredili koncerte za rudarje Rudnika kaolina v Crni. Potem koncert za planince v domu Kamniški Bistrici. Zanimiva je zgodba, ko nas je slišal rajak iz Amerike, ki je bil slučajno na oddihu v tem gorskem zakotju. Igrati smo morali še in še. On pa je pokupil vse piškote, torte in oranžado, kar so jo premogli — planinskem domu. Do solz je bil ganjen. Dejal je: »Ti lepa domovina, ti nisi samo krasna, ti imaš tudi ljudi, ki te znajo opetati.« Res je bilo lepo in taki spomini ti ostanejo vse življenje v srcu.

Obrnem list albuma — evo nas v Postojni. Po ogledu Postojnske jame koncert za pionirje in odrasle. Naslednja stran albuma nas predstavlja v Volčjem potoku, na slovesnosti hortikularnega društva. Drugi dan po tem nastopi i bili kmalu izgubili za vedno zborovodjo Snoja, invalida iz NOB. Moral je na operacijo želodca... 7 novim šolskim letom je že spet pri svojih malčkih. Zbor nastopi na partizanskem mitingu na Rašici. Leta 1958 že četrti samostojni koncert — pod sliko je napisano »Zbor se veča iz leta v leto, na sliki pa vidimo 27 harmonikarjev. Julija 1958 organiziramo drugo taborjenje oziroma letovanje v Crikvenici. Petindvajset mladih harmonikarjev — to ni majhna stvar, to je petindvajset želodčkov, ki morajo biti vsak dan siti. No, z Martinom Suštarjem sva jih kar dobro hranila, tako da so rekli starši, da so se kar malo zredili. Pa mislite, da smo se samo zabavali? Ne, orga-

nizirali smo tudi koncerte — v Crikvenici in Selcah — s prisluženim denarjem pa smo šli na izlet na Rab, kjer smo obiskali grobišče umrlih internirancev in okrasili spomenik s cvetjem.

Leta 1959 je štel zbor že 48 harmonikarjev. Takrat smo bili menda najbolj srečni. Od kulturno-umetniškega društva »Abrašević« iz Beograda smo dobili vabilo za sodelovanje na pionirski glasbeni reviji. Dvakrat smo zaigrali, dvakrat želi aplavz kot še nikoli prej. Se na cesti v Beogradu smo vzbujali pozornost. Mladina je klicala za nami: »Evo ih Slovenca, bravo Slovenci!« Še zdaj si naši harmonikarji dopisujejo z beograjskimi pionirji. Da, to so nepozabni spomini...

Pa prelistajmo album še do poslednje slike, ki pa ni poslednja! S koncerta v Stranjah na izlet v Kamniško Bistrico. Potem spet le-

tovanje v Crikvenici, spet sonce, morje, življenje, koncerti...

Leta 1960 smo pomagali graditi dom Svobode na Jezici. Sodelovali smo pri oddajah »Posaveci, pokažite, kaj znate«. Bili smo na mladinskem festivalu v Naklem pri Kranju, kjer sta nastopila pred televizijskimi kamerami zbor in orkester. Med letom smo 40-krat nastopili. Dogradili smo dom Svobode in zdaj nastopamo skoraj na vsaki prireditvi. Tudi lani smo bili na morju in smo priredili številne koncerte. Posebno radi smo igrali delavcem in uslužbencem tovarne TOPS, saj smo bili gostje v njenem počitniškem domu.

Dosedanja bilanca: 250 nastopov širom po Sloveniji. Številne zahvale poslušalcev in družbenih organizacij so najlepše plačilo harmonikarskemu zboru, pa tudi njegovo najlepše spričevalo.

Vinko Snoj

Priprave za zdravljenje borcev NOV

Statistike nam kažejo, da je med borci NOV čedalje več primerov obolenosti, ki so potrebni takojšnjega zdravljenja. Ti pojavi so razumljivi, zlasti če upoštevamo, da gre za tovariše, ki so med vojno prenašali ogromne napore, v stalni duševni napetosti, v mrazu in dežju, zaradi česar so manj odporni kakor drugi ljudje, ki niso toliko prestali. Na zdravstveno stanje borcev pa vpliva tudi proces staranja, saj jih je dobršen del že v letih.

Komisija za vprašanja borcev pri Svetu za splošno varstvo ObLO je začela pred dvema letoma organizirati preventivno zdravljenje vseh zdravstveno ogroženih članov ZB. Pri tem so aktivno sodelovali tudi terenski odbori ZB in občinski odbor ZB, ki so zbrali podatke in predlagali posameznike za zdravljenje. Leta 1960 je bilo deležnih kurativnega in preventivnega zdravljenja 166 članov, v letu 1961 že 291. letošnji plan pa jih predvideva 420.

Za razliko od prejšnjih let, ko je komisija organizirala lastne baze, se bodo letos člani ZB zdravili v raznih počitniških domovih naših kolektivov. Doslej so v ta namen dali na razpolago:

Karoserija — 20 mest na morju v Zambartiji, Odpad — 5 mesta v Mafinski, Iskra — 6 mest v Poreču, Ljubljanske mlekarne — 6 mest v Umagu, občinski sindikalni svet Ljubljana Center — 40 mest v Kranjski gori ter 36 mest v Valicah in Selcah. Pogodbeno je urejeno tudi v Smarjeških Toplicah, da se bo tam zdravilo 40 borcev. Za 20 borcev pa je predvideno, da bodo sami našli kraj in določili čas zdravljenja.

Medtem ko bo kurativno zdravljenje finančno okrajni zavod za socialno zavarovanje, bodo stroške preventivnega zdravljenja nosili občinski ljudski odbori, nekaj pa tudi člani sami (višina prispevka je odvisna od socialnih razmer posameznika). V letošnjem proračunu je predvidena za to zdravljenje vsota 1.400.000 dinarjev.

Komisija ima že zbrane predloge posameznih terenov. Vse predlagane, ki jih je 507 (največ s terenov Savsko naselje in Bežigrad), bodo

zdravstveno pregledali: člani iz Savskega naselja dr. Vrtičnik v Zavodu za rehabilitacijo invalidov na Linhartovi cesti, s-terena Stadion in Bežigrad — dr. Marolt in dr. Sarabon v zdravstvenem domu, z Jezice in Stožice — dr. Jamšek v ambulanti Stožice, iz bivše občine Crnuče — dr. Kladnik v zdravstvenem domu v Crnučah. Vse tiste, ki so v delovnem razmerju in ki so predlagani za zdravljenje, pa bo pregledal dr. Setina v zdravstvenem domu Bežigrad.

Pregledi so se že začeli. Vsi, ki so bili pregledani, bodo pisмено obveščeni o vseh podrobnostih, razen tega pa jih bo komisija povabila na razgovor o zdravljenju ter sklenila z njimi pogodbe glede prispevka. Za morebitna pojasnila jim je na razpolago oddelek za družbene službe pri ObLO Bežigrad.

F. K.

Glasbeni šoli se obetajo novi prostori

Ce letos po Smoletovi ulici in se ustavis pred hišo št. 16, ti vzbudijo pozornost mladinci in mladinke, ki prihajajo v to hišo z različnimi instrumenti. To so gojenci Glasbene šole Francija Sturma.

Ta šola, namenjena mladini Šiške in Bežigrada, je bila ustanovljena kmalu po osvoboditvi. Do leta 1960 jo je vzdrževala občina Šiška, ki je potem sklenila, da ne bo več sama nosila stroškov. Zato je bilo potreb-

no v proračunu občine Bežigrad predvideti leta 1961 za šolo 6 milijonov dinarjev. Ker so se honorarji za profesorje precej povzeli (prej so bili več kot nizki), je bilo treba l. 1961 povečati finančna sredstva na 15 milijonov. Letos pa so potrebe narasle na 17 milijonov.

Šola je desetrazredna in ima okrog 500 učencev iz Bežigrada, iz Šiške pa nekaj več. Temu številu primerno prispevata občini finančna

sredstva: Bežigrad 45 odst., Šiška 55 odst.

Osebe na šoli je večidel stalno zaposleno, kolikor pa za posamezne predmete ni moč dobiti stalnega profesorja, poučujejo honorarne moči. Ustanovo vodi vsa leta marljiva ravnateljica tovarišica Udovčeva, ki ji pomagata prizadeven upravni odbor in kolektiv.

Največja težava, s katero se vsa leta bori šola, so prostori. Njen sedež in glavni prostori so v Smoletovi ulici št. 16, v hiši, kjer imajo sedež tudi občinske družbene organizacije. Zaradi naraščajočih potreb teh organizacij je šola čedalje bolj utegnjena. Njena sosesčina, kajpak, marsikomu ni prijetna, saj gojenci stalno vadijo in se njihovi glasovi oziroma glasovi instrumentov razlegajo po vsej hiši. Pomožne prostore ima šola tudi v osemletki na Crnučah, na osemletki Borisa Kidriča in v bivšem občinskem domu na Jezici.

Šola je vzgojila že precej talentiranih instrumentalistov, saj na njej poučujejo znani glasbeni pedagogi. Gojenci nastopajo na proslavah, prirejajo pa tudi samostojne koncerte. Nastopili so tudi že v Trstu. Vsekakor je to ena najboljših tovrstnih šol v Sloveniji. Njeni absolventi lahko nadaljujejo študij na srednji glasbeni šoli.

Da bi se šola še naprej razvijala, je občinski ljudski odbor sklenil rešiti vprašanje njenih prostorov in je v ta namen že določil lokacijo in sicer na vogalu ob začetku Peričeve ulice, kjer je vzgojni zavod »Jelka«.

Predvidena je nadstropna stavba, ki bo imela 12 do 16 sob za vežbanje, manjšo dvorano za interne prireditve, upravne prostore in sobo za arhiv. Po sedanjih cenah bi stala z opremo vred ok og 28 milijonov dinarjev.

J. D.

Smernice družbenega plana

(Nadalj. s 5. strani)

ne za vsako ceno. Letos je treba te obrate in servise nadalje zdraževati po eno upravo, čeprav so na območju več krajevskih skupnosti, pri ustanavljanju novih, a se je treba posvetovati z organi ljudskega odbora in občno-komunalno zbornico o možnosti ustanavljanja modernejših servisnih obratov in obratov uslužnostne obrti.

Poleg tega naj krajevne skupnosti svojo dejavnost razširjajo še na področja zdravstvenih in socialnih uslug ter komunalnih del.

Koristniki proračunskih sredstev in skladov tako občinskih kot lastnih morajo stremeti, da bodo razpoložljiva sredstva čim bolj smotrno koristili, upoštevaje vsestransko in pametno varčevanje. Uprave naj ne večajo števila uslužbencev, pač pa naj dvigajo njihovo sposobnost. Šole naj stremijo za tem, da se bodo stroški na učenca oziroma dijaka postopoma izenačevali. Stremijo naj, da se čimprej doseže približno enako povprečje prosvetnega kadra — po številu, po letih in po kvalifikacijah — na vsaki šoli. Podobno velja tudi za druge ustanove. Zdravstvene ustanove naj n. pr. streme za tem, da se stroški zdravljenja ne bodo več dvigali, zlasti

pa ne zaradi prevelikih osebnih dohodkov zdravstvenih delavcev.

Občinski ljudski odbor naj s svojimi sveti, občinskimi družbeno-političnimi organizacijami in ostalimi samoupravnimi organizacijami preko leta nepešno skrbi, da bodo naloge, ki jih predvideva letošnji družbeni plan in proračun, ne samo izvršene, temveč tudi presežene. Z občasnimi analizami naj tako sveti občinskega ljudskega odbora kot zbor proizvajalcev ljudskega odbora, občinski sindikalni svet in drugi zasledujejo upoštevanje smernic ter izvrševanje plana in proračuna. Kolikor bi ugotovili napake in neskladnosti, morajo vsi družbeni organi in organizacije s skupno intervencijo odstraniti napake in ovire ter zagotoviti nadaljnji razvoj v skladu s tem planom in resolucijami višjih politično-teritorialnih enot.

Pri izvrševanju plana in proračuna nas morajo voditi zlasti naslednje naloge:

- večanje proizvodnje
- dviganje storilnosti
- posebna skrb za izvoz
- vsestransko in smiselno varčevanje
- kontrola upoštevanja smernic
- kontrola izvrševanja družbenega plana ter proračuna.

Ali kdo kaj misli na Vodovodno cesto

Ce dela kakšna stvar naši občini sramoto, jo dela prav gotovo do skrajnosti zanikrna in zanemarljiva Vodovodna cesta. Odkar so si Ljubljanske mlekarne uredile za zvezo s Titovo cesto svojo lastno dovozno pot, je stanje Vodovodne ceste še slabše. Te dni so si bralci »Dela« po zaslugi iznajdljivega fotoreporterja lahko ogledali ilustracijo Vodovodne ceste v mokrem vremenu. Posnetek v suhem vremenu bi ne uspel, ker bi predmet zagrnil oblak prahu, ki ga morajo mimoidoči zraven tega še potrpežljivo vdihavati. Dobra, stara Vodovodna cesta, po kateri so furmani vozili pesek in mivko, ko o Bežigradu še sledu ni bilo, je zvožena in je doslužila. Njeno hrapavo in kotanjasto površino tisti, v kateri pristojnost spada vzdrževanje te ceste, sicer lečijo z obliži in injekcijami gramoza tolčenca, pa kaj pomaga, ko ga težka motorna vozila in avtomobili sproti

zbrskajo iz lukenj in kotanj. Tako delo pa se ne obnese in je škoda vsakršnih stroškov zanj. Vodovodni cesti je potrebna temeljitejša remedura. Človeku ni treba biti dober računar, ker mu bo samo po sebi jasno, da ne preostani vzdrževalni stroški znašajo več, kakor bi znašali stroški za rekonstrukcijo in modernizacijo cestišča.

Vemo in razumemo, da se brez potrebnih denarnih sredstev ne da nič narediti. Veliko je šlo za novo Savsko naselje. Naj ne izzveni ta ugotovitev kot kakšen očitek, zakaj tudi tam so vložena sredstva koristno naložena: v dobro našega delovnega človeka. Prebivalci v okolišu Vodovodne ceste, ki jih je prav tako čedalje več, pa imajo samo eno tiho željo: Dajte tudi nam dobro cesto, zato, da ne bomo prihajali v mestno središče blatni, zaprašeni in po zunanjem videzu zanikrni, zato, ker se tudi mi radi lepo oblečemo in obujemo. Dotlej pa bi nam naj uredili na vsej dolžini Vodovodne ceste vsaj asfaltiran pločnik, ki bi rabil samo za pešce.

Jože Vrbovšek

Krstne hišice stanovanjske zadrge »Franc Rozman-Stane«, ki jih podjetje »Gradbenik« iz Litije gradi s polzevo brzino — že tretje leto...

In kaj gradijo tukaj?

Sprehod po gradbiščih bežigradske občine

Često se začudeni, sprašujemo: »Kaj pa tukaj zidajo?« Razumljivo bi bilo, da bi to vprašal naš občan na Viču ali v Šiški, toda Bežigrad čani večkrat ne vemo niti, kaj se gradi pri nas, v naši komuni. Zato sem se napotil k načelniku komunalnega oddelka naše občine tov. Horvatu, ki mi je ljubezljivo pojasnil (kolikor je pač mogel), kaj vse bo v številnih stavbah, ki rastejo v naši občini kot gobe po dežju. Nato sva se s fotoreporterjem usedla v njegovega spačka in pričela križariti po Bežigradu. Zal tovariš Horvat zaradi prezaposlenosti ni mogel z nama, vseeno pa mislim, da sva tudi sama teren kar dobro obdelal in vam tako predstavila vsaj večje gradnje.

Menda ni potreba posebej poudariti, da je podvoz zaenkrat največja gradnja v naši občini. Zanj vemo le, da ga delajo s polno paro in da naj bi bil dograjen na Titovi cesti do 29. novembra letos. Mislim, da si bomo po dograditvi pošteno oddahnil, ker se nam ne bo treba več presedati s trolejbusa na avtobus pri gostilni »Kačič«, prav tako pa ne bo treba več stati pred sto in stokrat prekletimi zapornicami. Sicer pa je za podvoz značilen še en podatek. Podvoz bi namreč lahko primerjali s pravilnično pošastjo, ki žre toliko denarja, kolikor ga vidi. Zato so se vse gradnje v občini umaknile na drugo pozicijo in dale podvozu prednost. Toda brez strahu! Letos bomo gradili

več stanovanjskih blokov

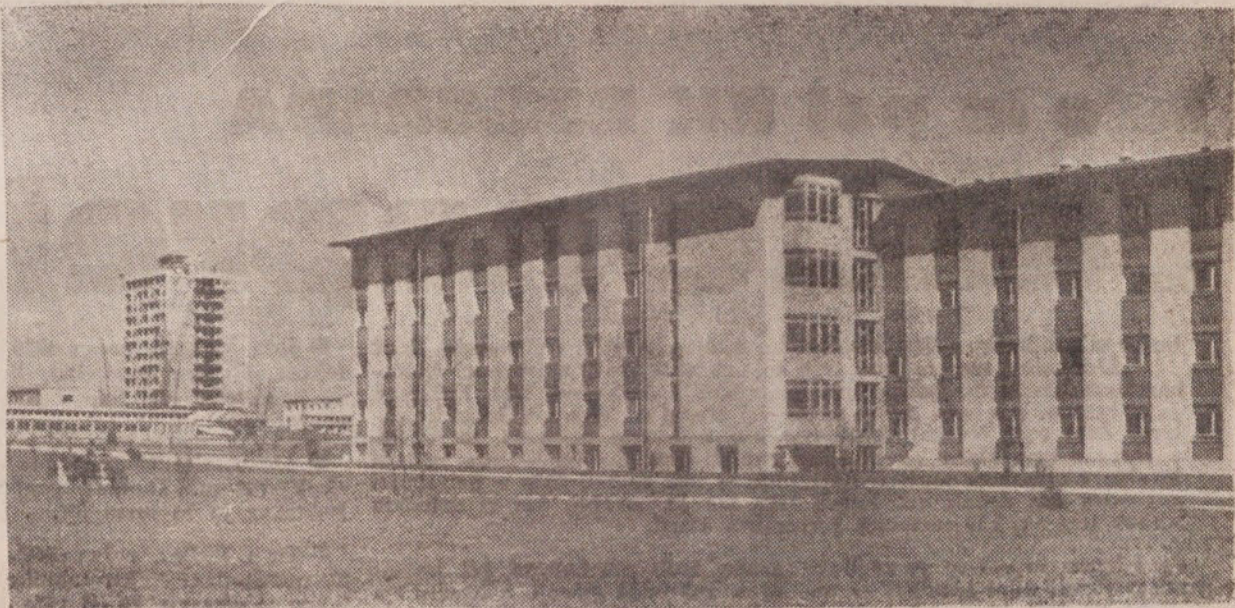
Predvsem pridejo na vrsto stanovanjske stolpnice v Savskem nase-

ki bo stal med ulico Bežigrad ter med Hranilniško in Einspillerjevo ulico. Ta štirinadstropen kolos je projektiral ing. arch. Jože Usenik, imel pa bo 108 stanovanj. Zal pa nisem mogel dobiti podatkov, kdaj bo blok vseljiv, kar bi nedvomno zanimalo zlasti tiste bralce, ki se še sedaj stiskajo po premajhnih in nezdravih stanovanjih.

Nedaleč stran, na oglu Vodovodne in Samove ulice pa je že pod streho manjši blok, ki ga je projektiral ing. Dragan Tufelžić iz projektivnega biroja »Tehnika«. Izvajalec gradbenih del je znova Dolenjsko gradbeno podjetje iz Grosuplja. V blok pa se bodo vselile družine delovnega kolektiva »Elektro Ljubljana okolica«. Zagotavljajo, da bo ta stavba vseljiva na vsak način do konca letošnjega leta.

Od večjih gradbenih objektov naj omenimo še naselje vrstnih hišic za Zvezo borcev, ki jih gradi gradbeno podjetje Slovenija ceste v katastrski občini »Brinje«, torej nekako med Tolstojevo in Turnerjevo ulico. Nekaj vrst teh hišic so že dogradili in so se stanovalci že vselili, na drugih pa dela bolj počasi napredujejo, vseeno pa upamo, da bo investitor, Zavod za združeno gradnjo, zbral zadosti sredstev in stanovalecem kmalu izročil ključne njihovih stanovanj.

Ob ulici Luize Pesjakove v Savskem naselju je tik pred otvoritvijo nova samopostrežna trgovina, ki je na las podobna samopostrežni trgovini ob Vojkovi ulici v stanovanjski skupnosti »Boris Kidrič«, saj je grajena po istih načrtih. V njej bo špecerija, bife in podobni trgovski

Politična šola (v ozadju) je sila impozantna

»Lesnina« iz Ljubljane. Kaj bo v njej, nam ni uspelo izvedeti, menda pa bo tu prodajni oddelek s stalno razstavo pohištva; sicer pa je zanjo naredil načrte ing. arch. Marian Makotra od Industrijskega biroja, gradbeno podjetje Tehnika pa jo bo izgotovilo še letos.

Dve šoli

Strašansko mnogo tiskarskega črnila (brez dvoma tudi navadnega) se je prelilo zaradi velike stavbe ob Titovi cesti nasproti Stadiona. Ta šola, kjer naj bi našli svoje učilnice vajenci raznih strok, torej pleškariji, frizerji itd., je že zdavnaj pod streho pa tudi drugače izgleda,

kakor da bi v njej že bil pouk. Toda investitor Obrtna zbornica LRS se je nenadoma znašla v finančnem škripcu in tako je gradbeno podjetje »Gradiš« prenehalo z delom. Menda pa so končno zbrali primanjkljaj, ki znaša okrog 80 milijonov dinarjev in tako bodo v kratkem nadoknadili zamujeno. Za primer pa naj povem, da bodo teh 80 milijonov v glavnem porabili za parket in nekatera manjša obrtniška dela, kar nazorno dokazuje, kakšen kolos je ta šola pravzaprav.

Nasprotno pa tako imenovana politična šola, ki stoji v višini Tolstojeve ulice desno od Titove ceste, kar vidno raste iz dneva v dan. Pravzaprav je politična šola cel kompleks stavb, med katerimi je nekaj objektov že dokončanih in v njih pouk že nemoteno teče. Pozornost mimoidočih pa vzbujata dvajsnadstropna stolpnica — osrednji objekt te šole — ki je že pod streho in bo ena izmed najvišjih stavb v Ljubljani. V tem kompleksu bo nižja, srednja in višja politična šola ter internat. Stavbe je projektiral ing. arch. Hrvoje Bradič (Slovenija projekt), izvajalec gradbenih del pa je gradbeno podjetje »Tehnika«.

Komunalna banka se bo selila

Na vogalu Jakšičeve in Titove ceste se dviga štirinadstropna stavba. Načrte zanjo so izdelali pri Sloveniji projektu, gradi pa jo Dolenjsko gradbeno podjetje iz Grosuplja. Tu bodo novi moderni prostori za bežigradsko komunalno banko, ki je sedaj v lesenem provizoriju ob Parmovi ulici. Sicer pa bo nova Komunalna banka tako prostorna, da bodo gornji dve nadstropji uređili kot stanovanja. Selitev pa bo v drugi polovici letošnjega leta.

Sicer ne spada k temu naslovu pa bomo tu vseeno omenili še Elektro-merilni in telekomunikacijski servis ob Glavarjevi ulici, ki ga gradijo po načrtih ing. arch. Marjan Makotra. Ta objekt izvedla majhna tovarna, dograjen pa bo letos.

Načrti in komunalna dejavnost

Naj omenimo najprej zdravstveni dom za letnim kinom Bežigrad. Pomanjkanje finančnih sredstev bodo krila podjetja, razen tega bodo občinska podjetja izdelali tudi instalacijo več ali manj stonj. Bistveno pri tem domu je graditev strehe, ker bi potem občinska dela lahko stekla.

Med bodoče gradnje v naši občini pa spada upravna zgradba Gospi darskega razstavišča severno od lotnega kompleksa GR, za katso načrti že narejeni in nova čina, ki naj bi bila ob sedani trolejbusnem obračališču na Titovi cesti. Toda finančnih sredstev za gradnjo zaenkrat še ni.

Največja komunalna gradnja je bil nedvomno kanal, ki je zgrajen od Stadiona po Herbernovi ulici do Glavarjeve ulice, od tu priključek do politične šole. Letos pa bodo nadaljevali z gradnjo kanala do šole v Stožicah. Leta so razen tega asfaltirali še Tončičovo ulico, letos pa rešili nekaj komunalnih problemov v zvezi z obzonom.

Tako bi bil seznam občinskih gradenj v naši občini nekako izčrpan. Nekaterih manjših gradenj nis mogli zajeti, prav tako pa tudi gradenj na oddaljenejših krajih občine, vseeno pa mislim, da se slika nekoliko zbristrla in da smo sedaj vedeli, kaj in kdo gradi za Bežigradom.

B. S.

Ob Posavskega ulici rastejo nova stanovanja

lju. Dve sta že sprejeli stanovalce, za ostale pa so menda že dobili potrebna denarna sredstva, tako da bo gradbeno podjetje »Gradiš« v kratkem nadaljevalo z gradbenimi deli. Zavod za stanovanjsko izgradnjo pa bo že te dni izročil stanovalcem tretjo stolpnico, četrta bo gotova konec leta in peta do konca aprila leta 1965. Tako se bo že letos število družin v naši občini občutno dvignilo.

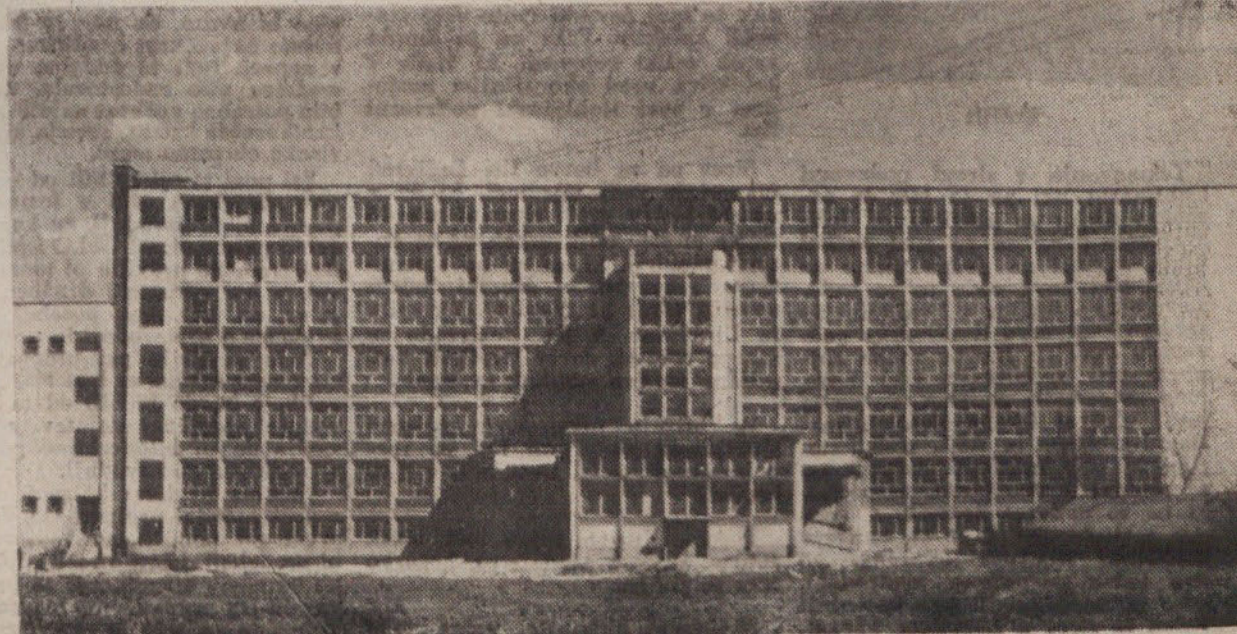
Letos bo dograjen tudi velik blok v Posavskega ulici, ki skupaj z že dograjenimi vrstnimi hišicami v okolici izvedla kot majhno naselje. Blok gradi Dolenjsko gradbeno podjetje iz Grosuplja, ki mimogrede povedano v naši občini gradi največ. V veliki stavbi pa bo našlo svoj novi dom okrog šestdeset družin.

Dolenjsko gradbeno podjetje iz Grosuplja pa je te dni naredilo temelje za še večji stanovanjski blok,

lokalni, pokroviteljstvo nad to samopostrežbo pa je prevzelo trgovsko podjetje »Prehrana« iz Ljubljane. V bližnji bodočnosti pa bodo ob tej samopostrežni trgovini pričeli graditi še obrtniški center. Zaenkrat je moč videti le klet in prvo ploščo tega centra. Ko bo dograjen, bo notri čevljiarska delavnica, šivalnica, frizerski salon, skratka obsežen obrtniški servis, ki bo okoliške prebivalce brez dvoma v nemajhni meri razbremenil.

Lesna trgovina ob Titovi cesti

Nedvomno veliko zanimanje vzbujajo zanimiva stavba ob Titovi cesti nasproti artilerijske vojašnice. Na šestnajstih vitkih opornikih se dviga petetažna stavba, ki izgleda krhka kot skatlica vžigalce. Tu bo imele svoje prostore trgovsko podjetje

To je šola za vajence raznih strok

Fizkultura in ŠPORT

Leto in pol KK BEŽIGRADA

Fantje naprej!

Se bo mlado bežigradsko košarkarsko moštvo uvrstilo v slovensko ligo?

Decembra meseca leta 1960 so nekateri vroči privrženci košarkarskega športa za Bežigradom ustanovili košarkarski klub Bežigrad in ni minilo še leto in pol pa se že širi glas o mladem odličnem kolektivu. Zato sem obiskal sekretarja kluba Toneta Sedlarja, da bi mi o razvoju tega kluba povedal kaj zanimivega. Z njim — sam je tudi igralec v članskem moštvu Bežigrada — sva se zadržala v prijetnem pogovoru dve debeli uri. Razen tega me je povabil, naj si ogledam njihov trening, kar sem tudi z veseljem storil.

Pred letom in pol so se za Bežigradom zbrali sami idealisti — navdušeni pristaši igre pod koši. In zakaj idealisti? Večina je bila namreč že aktivno vključena v raznih renomiranih klubih, kot pionirji ali pa mladinci, pa so vseeno začeli znova, brez vsake finančne podpore, saj so si opremo morali kupiti sami, pa tudi stroške za potovanja so plačali iz svojega žepa. Dobro pa so se zavedali, da bodo dobili pomoč samo, če se bodo izkazali in tako danes niso v prehudi finančni stiski, saj imajo kar dva mecena, in sicer občinsko zvezo za telesno kulturo in stanovansko skupnost Bežigrad, obenem pa moramo pohvaliti tudi TVD Partizana iz Savskega naselja, ki jim je odstopil svoje igrišče v Savskem naselju v brezplačno uporabo. Začetka so košarkarji Bežigrada imeli »domači« teren sicer v jami ob osnovni šoli »Dr. Vita Kraigherja«, toda to igrišče ne ustreza zahtevam Košarkarske zveze Slovenije in so se zato morali preseliti.

Prva tekma, ki so jo igrali po ustanovitvi, vsaj po rezultatu ni bila vzpodbudna za Bežigrad. Gostovali so v Smartnem pri Litiji in izgubili srečanje s tamkajšnjim Partizanom 82:67. Po tej prijateljski tekmi so igrali še v Kranju in na Vrhniki, kjer so dosegli sicer pičlo, zato pa svojo prvo zmago (66:64). Preden so nastopili v drugi ligi ljubljanske podzveze, so sodelovali še na turnirju v Smartnem, na katerem so bili razen prireditelja še Partizan Ježica in Partizan Kisevec, Bežigradčane so domačini spet premagali, tako da so zasedli drugo mesto. Na turnirju, ki pa so ga organizirali nedolgo za tem sami, pa so se jim izdatno revanširali 52:23 in zasedli prvo mesto.

Koši!!!

Tekmovanje v drugi podzvezni ljubljanski ligi pa je bila le odskočna deska za ambiciozne Bežigradčane. Sicer so se med petimi klubi uvrstili na drugo mesto za ekipo Old boys, toda to je zadostovalo za uvrstitev v kvalitetnejšo sredino — v prvo ljubljansko podzvezno ligo. Tu jim bo znova najverjetneji nasprotnik Old boys, toda pripomniti moramo, da so to bivši aktivni igralci ligaških moštev Ljubljane in ASK, med katerimi je celo nekdanji državni reprezentant Amon. Ostali nasprotniki pa so moštva: Kamnik, s katerim se bodo srečali že 21. aprila v Kamniku, Medvode (srečanje bo dva tedna pozneje v Medvodah), nato pa bodo igrali vsak naslednji teden in sicer z Logatcem (doma), z Zeleno jamo (zunaj), ter s Trnovim in Vrhniko (doma), KK Beži-

gradu žreb nikakor ni bil naklonjen, saj bodo morali v jesenskem delu prvenstva v zadnjih dveh tekmah na tuje, razen tega po bodo jeseni na tujem merili svoje moči z Old boysi. Vseeno v svoj uspeh trdno verujejo, zlasti zato, ker upajo, da se bosta na kvalifikacijski turnir za vstop v slovensko consko ligo plasirali dve prvoplasirani moštvi. Nedvomno bi to bilo tudi prav, ker so Old boysi neperspektivno moštvo, sestavljeni iz samih starejših igralcev, ki pa zmagujejo čisto le z rutino in z ugovarjanjem sodnikom (večina igralcev Old boyev so tudi sodniki, zaradi česar se jih nerutinirani sodniki boje). Ravno zaradi neperspektivnosti Old boyev, menim, da ni prav, da se tako ovira mladim perspektivnim igralcem vstop med kvalitetnejša moštva. Toda če pri KK Bežigradu nimajo prevelikih skrbi zastran tega, se tudi nam najbrž ni treba bati. To dokazujejo tudi številne prijateljske tekme in turnirji, katerih so se Bežigradčani letos udeležili. Januarja so sodelovali na turnirju v Trnovem, kjer so v izredno močni konkurenci zasedli tretje mesto za članom prve ljubljanske podzvezne lige Trnovim ter članom slovensko-hrvaške lige Sl — nom, toda pred članom slovenske conske lige Škofjo Loko. Dosegli pa so ugodno razliko v koših, razen tega pa bi z malo več sreče lahko zasedli drugo ali pa celo prvo mesto, saj so z zmagovalcem Trnovim izgubili srečanje za bore tri koše razlike, potem ko so sredi drugega polčasa že vodili s trinajstimi koši razlike. Tudi v zimski ligi (rezultati so v sosodnjem članku) so v svoji skupini zaigrali prav dobro in se uvrstili na prvo mesto.

Svojim bleščečim uspehom pa so v februarju, marcu in aprilu dodali še tri. Najprej so na Jesenicah premagali Jesenice, ki so se lani plasirale na peto mesto v slovenski conski ligi 90:77, potem so v marcu premagali pod kupolo Gospodarskega razstavišča še Moste, ki so prav tako član slovenske conske lige in so bile lani sedme 48:47, nato pa so bili v aprilu poraženi v Trbovljah proti Rudarju. Članu slovensko-hrvaške lige le z 79:66, kar je kljub porazu za trinajst košev pravzaprav velik uspeh.

Kvalitetni skok, ki so ga naredili člani Bežigrada, pa bi bil nedvomno mnogo manjši, če ne bi prevzel trenerske posle lani novembra trener Boris Buh, ki je ne samo odlično uvežbal svoje varovance, ampak je tudi povezal fante v še trdnější kolektiv. Prav on je morda vzrok veliki gotovosti, ki vlada v kolektivu pred skorajšnjim nastopom v prvi ljubljanski podzvezni ligi.

Sicer pa za barve KK Bežigrad tekmujejo tudi mladinci, ki so v zimski ligi v svoji skupini zasedli tretje mesto, velik uspeh pa so dosegli pionirji, ki so se na slovenskem prvenstvu v Murski Soboti uvrstili takoj za pionirji Olimpije in Ljubljane. V KK Bežigradu se mnogo trudijo, da bi izvežbali tudi solidno moštvo mladink in članice.

Za bližnje tekmovalje v prvi ljubljanski podzvezni ligi pa razpolaga moštvo KK Bežigrada s temi igralci.

■ Arne Kozina, rojen 1942, visok 184 cm, študent gozdarstva, košarko igra že pet let.

■ Gorazd Urbanija, rojen 1939, visok 185 cm, študent veterine, košarkar je že osem let.

■ Jože Možgan, rojen 1939, visok 193 cm, študira medicino, košarko pa je začel igrati šele v KK Bežigradu.

■ Aleksander Osipovič, roj. 1937, visok 182 cm, študent gozdarstva, košarkar je že osem let.

■ Tone Sedlar, rojen 1942, visok 174 cm, študent elektrotehnike, s košarko se ukvarja že od 1954. leta.

■ Dušan Vitorovič, rojen 1940, visok 185 cm, študira strojništvo, košarko je začel igrati pred šestimi leti.

■ Tomaž Rozman, rojen 1941, visok 188 cm, študira kemijo, svojo košarkarsko pot je začel pri KK Bežigradu.

Morda bo marsikoga presenetilo, da danes priobčujemo športne prispevke le o košarki, toda ker smo se odločili, da bomo sistematično obdelali športno življenje v naši občini, smo se odločili najprej za košarko, ki ima iz dneva v dan več pristašev in je sploh postala slovenski šport številka ena. Razen tega pa smo dolžni nekoliko pomagati mlademu košarkarskemu kolektivu KK Bežigrad, ki se bo prav te dni spoprijel z nasprotniki v prvi ljubljanski podzvezni ligi, ter ostalim košarkarskim moštom, bodisi da so registrirani kot košarkarski klubi, ali pa da gojijo ta šport le v okviru TVD »Partizana«.

Sicer pa je naš prostor itak skopo odmerjen in ne bomo mogli obdelati vsega športnega življenja v naši občini, zato se obračamo na vas, dragi bralci, da nam posredujete čim več športnih dogodkov iz vašega okoliša, ker nam primanjkuje poročevalcev, dopisniško službo pa komaj uvajamo. Dopise pošiljajte na uredništvo »Zbora volivcev« v Občinskem ljudskem odboru Ljubljana-Bežigrad ali pa jih oddajajte v »nabiralnike, ki so pod javnimi tablam z »Zborom volivcev«.

Uredništvo

■ Primož Blaganje, rojen 1942, visok 183 cm, študira medicino, košarko igra že nekaj let.

■ Ivan Ramšak, rojen 1938, visok 184 cm, študira kemijo, s košarko se ukvarja odkar je bil ustanovljen KK Bežigrad.

■ Dimitrij Zgur, rojen 1938, visok 175 cm, študent akademije za glasbo, igrati je pričel pri KK Bežigradu.

■ Franc Bezjak, rojen 1938, visok 179 cm, študent gradbeništva, njegov prvi klub je KK Bežigrad.

Sicer pa KK Bežigradu manjka igralcev, predvsem standardnih, ki so odšli k vojakom, tako da bo moštvo nastopilo brez svojega najboljšega streleca in največjega pobornika ustanovitve košarkarskega kluba za Bežigradom sploh, Andreja Korošca, ter nekaterih drugih odličnih igralcev. Zato pa pridno trenirajo vsak teden, pilijo tehniko, izboljšujejo blokade, uvečbavajo kontranapade, tako da bodo tudi brez nekaterih najboljših igralcev, trd oreh svojim nasprotnikom.

B. S.

Tonosa tovarna nogavic SAVLJE

V letih 1960 in 1961 smo dokončno rekonstruirali strojni park. To je vplivalo na povečanje števila zaposlenih, dvig storilnosti in seveda tudi na boljši finančni uspeh.

V letu 1960 je bilo v podjetju zaposlenih 161 članov, izdelanih je bilo 300.611 parov/kosov, bruto dohodek pa je znašal 502.006,492 din, vrednost realizacije je bila za zaposlenega 3.118.000 din.

185 članov, izdelanih je bilo 889.289 parov nogavic, bruto dohodek je znašal 617.273,623 din, vrednost realizacije pa je bila na zaposlenega 4.807.000 din.

Močno se je dvignila storilnost zaposlenega in seveda s tem v zvezi tudi vrednost realizacije, čeprav se je v letu 1961 nekaterim artiklom precej znižala cena. Glede na povečanje proizvodnje je bilo nujno potrebno povečati tudi obratna sredstva, delno smo to povečanje krili iz lastnih sredstev, dobili pa smo tudi dodatni kredit za obratna sredstva v znesku 25.209.000 din. Ker pa naše podjetje predelava samo surovino iz uvoza, za kar je bilo potrebno največkrat kreditiranje tudi vnaprej, tudi ta dodatna obratna sredstva niso zadostovala, zato je bilo potrebno večkrat najeti začasni kratkoročni kredit, seveda s precej visoko obrestno mero.

Vsi novi stroji so bili od oktobra 1960 do marca 1961 v šestmesečni poizkusni proizvodnji, za kar smo dobili pristanek od ObLO Ljubljana Bežigrad. Po pravilih bi morali biti ves ta čas oproščeni družbenih dajatev, za kar smo posebej vodili evidenco o proizvodnji in prodaji.

Toda komisija pri pregledu zaključnega računa za leto 1960 ni privolila v to, da bi bili od te proizvodnje oproščeni dajatev, z motivacijo da ni bilo celotno podjetje v poizkusni proizvodnji.

Večkrat je delavski svet sklepal o preusmeritvi proizvodnje. Zato je predlagal tehničnemu vodstvu, naj bi prenehali delati otroške dokolenke na novih strojih, ker je jugoslovanski trg prenasičen s temi artikli. Tehnično vodstvo je preusmerilo te stroje. S tem se je povečala produkcija otroških hola-hop, ki so zelo

iskane na našem trgu. Prav tako so preuredili stroje, na katerih so izdelovali ženske krep mrežaste nogavice in sedaj izdelujejo blago za ženske hlačke z drži, za katere je na trgu tudi veliko povpraševanje. Ker je bilo veliko povpraševanje po ženskih nogavicah brez šiva, je delavski svet sklenil ob potrditvi zaključnega računa za leto 1960, naj se neizplačani osebni dohodki v letu 1960 porabijo za nakup strojev za brezšivne nogavice v vrednosti okrog 8.000.000 din.

V Lescah smo kupili štiri stroje za izdelavo ženskih nogavic brez šiva. Ti stroji so bili popolnoma novi, uvoženi iz Italije in tovarna v Lescah jih je naročila, a jih ni mogla plačati, ker ni imela sredstev. Kolektiv je veliko žrtvoval in se odrekel tudi osebnim dohodkom za čim boljše ureditev strojnega parka. Popravili in nabavili pa smo nekaj manjših strojev.

Ob potrditvi zaključnega računa za leto 1961 je delavski svet pri delitvi čistega dohodka izločil 22.000.000 od neizplačanega osebne dohodka za sklad skupne porabe za zidavo stanovanj. Predvideno je, da bi dali interesentom dolgoročna posojila, sami interesenti pa morajo sodelovati z lastno udeležbo. Vsa pripravljala dela za gradnjo so v teku in bo v kratkem izdano lokacijsko dovoljenje. S tem se bi tudi pri nas polagoma začel reševati poredi stanovanjski problem.

V mesecu februarju in marcu letos, pa so se pri nas kot v vseh nogavičarskih tovarnah pojavile gospodarske motnje. Zaradi prevelikega uvoza ženskih nogavic se je ustavila prodaja na domačem trgu. O tej situaciji je večkrat razpravljala delavski svet, obveščal je celotni kolektiv, občinski in okrajni ljudski odbor.

Uvoženim nogavicam lahko konkuriramo v kvaliteti, nikakor pa jih ne moremo prodajati po ceni, po kateri jih prodajajo. Ugotovili smo, da bi z isto kvaliteto pod istimi pogoji kot delajo te nogavice v Italiji, tudi dosegli isto ceno.

Ker delamo nogavice iz uvožene materiala moramo že pri uvozu

plačati precej veliko carino, barve, kemikalije, utenzilije so tudi uvožene in so drage. Poleg tega je reprodukcijski material pri nas mnogo dražji kot v tujemstvu (papirnate vrečke, oprema in škatle, da tu ne omenjamo raznih drugih dajatev).

Da vsaj delno rešimo to krizo, ki upamo, bo kratkotrajna, smo preusmerili proizvodnjo v povečano izdelavo ženskih hlačk in otroških hola-hop.

Možnost izvoza nogavic imamo samo v Poljsko in Romunijo. Na Poljsko smo že leta 1961 izvozili okrog 10.000 parov kreplon ženskih nogavic. Kupec je bil s kvaliteto zelo zadovoljen in je hotel narediti pogodbo za tako veliko količino, kot je bila v treh letih. Razumljivo, da nismo mogli sprejeti ponudbe, ker so bile cene prenizke.

Delavski svet je večkrat reševal tudi prošnje za podporo raznim družbenopolitičnim organizacijam na terenu v občini in tudi v okraju. Skoraj vse prošnje, pri katerih je DS uvidel splošne družbene koristi, je hitro rešil.

Delavski svet je odobril tudi pomoč potresnemu področju Makarske, in sicer 1.000 parov kreplon moških nogavic.

Tudi z ObLO Bežigrad smo bili v dobrih odnosih. Vse finančne obveznosti do občine so bile v redu in pravočasno poravnane. Tudi naknadno zaprosena denarna sredstva za zdravstveni dom Bežigrad, za podaljšanje trolejbusne proge Ježica — Crnuče in za šolstvo je DS odobril in so bila v določenem roku nakazana. Ker smo se zavedali, da naš življenjski standard ni samo osebni dohodek, da 16 ur dnevno živimo izven tovarne kot občani in so nam razne zdravstvene usluge, komunalne in druge naprave za življenje nujno potrebne.

Zbor volivcev

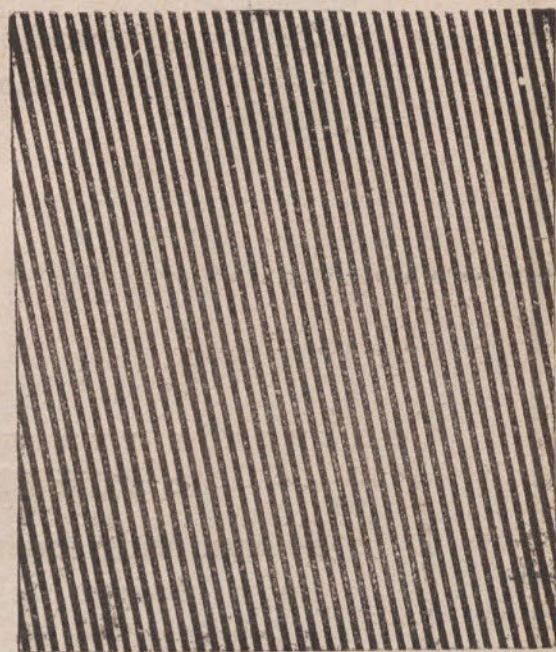
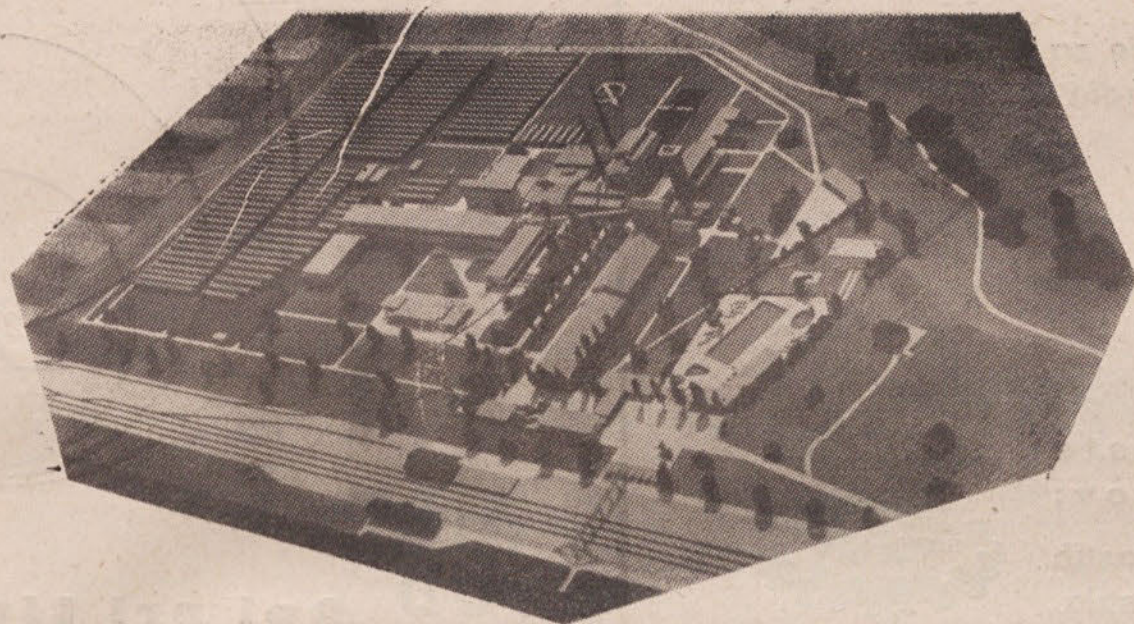
Stran 8
St. 3

INDUSTRIJSKI BIRO

ki je lansko leto praznoval desetletnico svojega obstoja, je podjetje, ki prevzema izgradnjo industrijskih objektov. V prvih letih svoje dejavnosti se je podjetje vključilo predvsem v izgradnjo objektov za industrijo celuloze in papirja. Za te velike objekte je »Industrijski biro« prevzemal predvsem izdelavo tehnoloških projektov ter uvoz opreme, nudil pa je tudi pomoč pri izvedbenih delih in poskusnem pogonu novih tovarn. Med te tovarne spadajo zlasti: Tovarna rotacijskega papirja »Duro Salaj« v Vidmu-Krškem, Tovarna celuloze in papirja v Prijedoru, Tovarna natron papirja v Maglaju in Tovarna celuloze v Banjaluki.

Industrijski biro pa ni sodeloval samo pri izgradnji novih objektov za industrijo celuloze in papirja, temveč tudi pri rekonstrukcijah tovarn iz te industrijske panoge, posegal pa je s svojim delom tudi na druga industrijska območja, ko je sodeloval pri izgradnjah in rekonstrukcijah npr. steklarne v Hrastniku, Rogaške Slatine, Belta v Crnomlju, Kartonažne tovarne, Novolesa itd.

Sledeč razvoju naše industrije, pa Industrijski biro ni ostal pri svojem prvotnem konceptu. Ne samo da je podjetje pričelo širiti svojo prvotno dejavnost tudi na področje kemične, kovinsko-predelovalne industrije, industrije nekovin in lesno-predelovalne, temveč je pričel širiti tudi obseg svojih del. Od projektantske organizacije se je podjetje razvilo v »inženiring« organizacijo, ki prevzema poleg izdelave idejnih, glavnih in izvedbenih projektov, skratka tehnične dokumentacije, tudi vodenje in nadzor nad gradbenimi in montažnimi deli, nabavo uvozne in domače opreme, vodstvo poskusnega obratovanja ter spravo objekta v redno obratovanje. K tem delom spada še skrb za priučitev kadrov investitorjev in tistih, ki prevzemajo obratovanje objekta. Vendar naloga Industrijske-

ga biroja s tem še ni končana, ker mora spremljati nadaljnji razvoj tehnike ter na željo uvajati pri že zgrajenih objektih novosti, da bo mogla tovarna uspešno in rentabilno plasirati svoje izdelke na domačih in tujih tržiščih.

Iz navedenega izhaja, da Industrijski biro s svojimi deli prevzema odgovornost za postavitve celotnih objektov, za njihovo rentabilnost, funkcionalnost, kvaliteto in dosego predvidenih kapacitet.

Med inženiringi, ki jih je prevzel Industrijski biro, naj omenimo zlasti tiste, ki se nanašajo na izgrad-

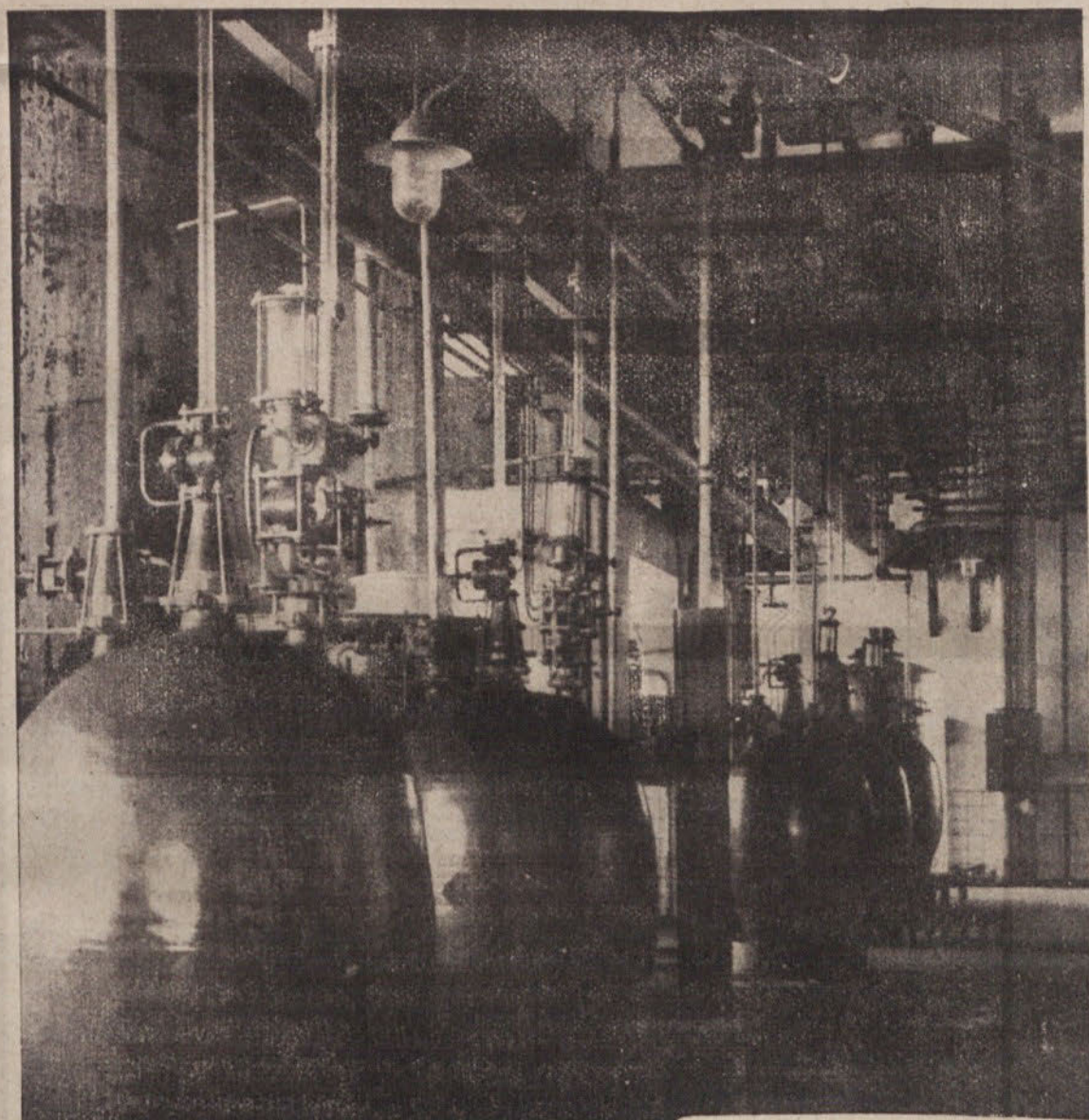
njo novih tovarn celuloze v Ivangradu, Sremski Mitrovici, Drvarju in Kočanih. Poleg tega izvaja podjetje inženiringe za tovarno metalnola v Lendavi, tovarno melamina in ultrapas plošč v okviru Kemične tovarne v Kočevju ter za druge, številne izgradnje novih objektov.

Pri prevzemanju inženiringov pa se Industrijski biro ne omejuje samo na našo domovino, temveč ponuja tovrstna dela tudi v inozemstvu. Te naše ponudbe se nanašajo na izgradnjo različnih novih industrijskih objektov v Egiptu, Indiji, Jordaniji, Perziji ter Iraku.

Vendar podjetje ni ostalo samo pri izvajanju inženiringov, temveč že lahko prevzema izgradnjo celotnih tovarn in objektov. Teh del seveda ne bo izvajalo podjetje samo, temveč bo vključevalo gradbena in montažna podjetja ter proizvajalce opreme. V tej zvezi naj omenimo, da ima podjetje tesne stike z domačo strojegradnjo in drugimi izvajalci, ima pa tudi poslovne stike in je pogodbeno dogovorjeno za sodelovanje z dobavitelji opreme iz inozemstva — za tisto opremo, ki jo domača strojegradnja še ne izdeluje. Pri sodelovanju z zunanjimi

dobavitelji opreme pa se naše podjetje ne zadovoljuje samo s tem, da njihove izdelke vključuje v izgradnjo, temveč zahteva od teh firm, da določene svoje proizvode dajo v izdelavo naši strojegradnji, ki bo na ta način mogla osvajati nove proizvode in s tem zmanjševati uvoz.

Razvoj Industrijskega biroja je dokazal, da je to podjetje znalo slediti potrebam izgradnje ter s tem nakazalo pot razvoja in vključevanja projektantskih organizacij v izgradnjo industrijskih objektov.

Osnova v proizvodnem programu je vodikov peroksid. Z uporabo tega kot glavne surovine pa je krenila proizvodnja v smeri različnih kemikalij z visokim odstotkom kisika, tako imenovanih persoli.

Potrošnja vodikovega peroksida je v industriji pa tudi izven zelo raznolika; ta je toliko večja, čim razvitejša je industrija. Zlasti je opaziti nagel vzpon v potrošnji v povojnih letih. Če je tako v razvitih državah, moramo pričakovati enak porast proizvodnje tudi pri nas, predvsem v tehniki beljenja in perspektivno v pogonski tehniki. Najmočnejši potrošnik je vsekakor tekstilna industrija, kateri šele z velikim presledkom sledita kemična in papirna industrija, kateri šele z velikim presledkom sledita kemična in papirna industrija, prva zlasti v proizvodnji plastičnih mas in sintetične gume, kjer igra vodikov peroksid vlogo polimerizatorja.

Zaradi ilustracije, kako si vodikov peroksid naglo utira pot, navajamo primer ZDA, kjer je leta 1946 predstavljal v uporabi belilnih sredstev vsega 25%. Deset let kasneje pa je ta odstotek skočil na 95. Vodikov peroksid ima namreč v primerjavi z drugimi belilnimi sredstvi velike prednosti, zlasti glede na klor in njegove spojine, ki pa pri nas še vedno zavzemajo prvo mesto. Belina je najbolj izrazita in trajna, medtem ko po beljenju s klorom prehaja počasi v rumeno nianso. Čvrstost vlaken se pri uporabi peroksida zniža komaj za 5%, medtem ko se zniža pri kloru do 20%, s čimer je oškodovan le potrošnik. Povsem isto velja tudi za izgubo na teži. Naprave za beljenje tekstila najeda klor z znano naglico, pri uporabi vodikovega peroksida pa ni tako. Klor uničuje tudi sluznico dihalnih organov, medtem ko je vodikov peroksid popolnoma nenevaren, celo nasprotno: dezinficira. Pri uporabi vodikovega peroksida obstaja precej manjša nevarnost tvorbe oksiceluloze in hidroceluloze; čas kuhanja bistveno skrajša. Izpiranje tkanin po obdelavi s peroksidom niti ni potrebno, ker sta produkti razkroja vodikovega peroksida kisik in voda. Iz tega razloga je vodikov peroksid tudi najčistejši reagent v tehniki. Ti in še drugi momenti so v naprednih državah skoraj povsem iztisnili klor in belilne tehnike.

Kateri so razlogi, da smo pri nas v uporabi peroksida še tako daleč za drugimi državami?

Tu bi v glavnem podčrtali konservativnost tehničnega kadra, ki se boji nepreizkušenih novosti, ekonomska računica pa ga ne interesira dovolj. Drug razlog bi našli v dejstvu, da obstoječe naprave za beljenje s klorom še niso dotrajale, in je razumljiva tendenca, da se izkoristijo do kraja. Celo višja cena vodikovega peroksida od klorovih spojin se navaja kot razlog. Če pa vzamemo v poštev posledice beljenja s klorom (izguba na čvrstini tkanine, najedanje naprav, obolenje dihalnih organov), je vendar vodikov peroksid dosti cenejši. V odnosu na ceno tekstila pa je uporaba vodikovega peroksida tako neznatna, da se pri 1 m² povprečno poveča za 1 din.

Vodikov peroksid beli vse vrste vlaken: bombaž, volno, svilo, lan, konopljo, juto, rayon, umetne svile vseh vrst itd.

BELINKA

tovarna elektrokemičnih izdelkov
LJUBLJANA, SENTJAKOB OB SAVI

podjetje za promet
z odpadki

odkupi vse vrste
odpadkov:

železa, litine, barvastih
kovin, papirja, tekstila,
kosti, stekla in gume

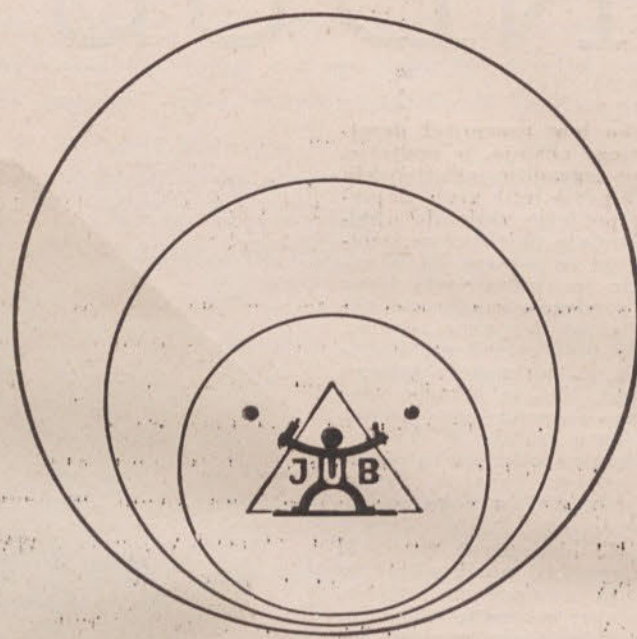
Odkupne postaje v vseh
večjih krajih Slovenije

LJUBLJANA
Parmova ulica 33

Telefon: 32-864, 32-732

to v a r n a b a r v

JUB

Dol pri Ljubljani

proizvaja:

vse vrste suhih mineralnih barv za apno, olje in klej,
oksidne barve za fasade in cement,
prvovrsten steklarski kit,

vodotopne Juboflor barve — zelo enostavna uporaba tudi
za nestrokovnjake, z njimi lahko vsak stanovanje barva
sam,

Jubocolor barve, ki se lahko umivajo, primerne za fasade
in notranja dela,

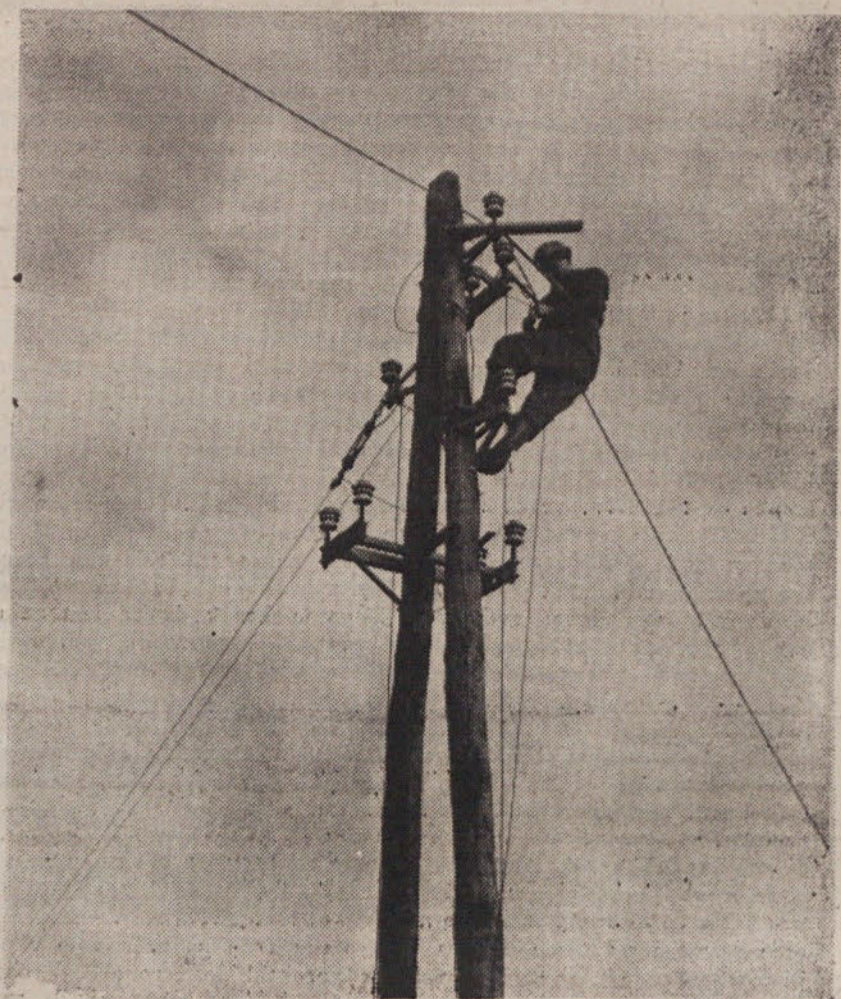
Jubolit posebna plastična masa za polaganje sodobnih tal.
Primerno za vsakogar, konkurenčno drugim materialom,

Tapetofix specialno lepilo za lepljenje vseh vrst tapet, pa-
pirja, kartona itd.,

Jubinol sodobno mrzlo lepilo za les, usaje, karton, papir itd.,
odporno proti vlagi,

Jubin odlično lužilo za luženje vseh vrst lesa. Primerno za
vse izdelke za izvoz,

Egalit — sredstvo za izenačevanje barve lesa pri luženju
z Jubin lužilom.

Podjetje za razdeljevanje
električne energije

Elektro - Ljubljana okolica

LJUBLJANA, PARMOVA UL. 33
telefon št. 33-766

z ekonomskimi enotami:

Zasavje, Domžale, Notranjsko, Grosuplje
Elektrokovinska delavnica Tacen
Elektromerilni servis Ježica
Avtopromet Črnuče

Dobavljamo električno energijo industriji in široki potrošnji, projekti-
ramo, gradimo, popravljamo in umerjamo števce in merilne garniture
ter izdelujemo električne vode in naprave, potrebne konstrukcije, vklju-
čno razdelilnike in transformatorske postaje.

Delovni kolektiv po solidnosti in kvaliteti svojih izdelkov
in uslug znanega podjetja

Avtoobnova

Ljubljana, Bežigrad 11

ČESTITA VSEM SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM
IN DELOVNEMU LJUDSTVU ZA 1. MAJ, PRAZNIK DELA!

Kot največje avtoremontno podjetje v LRS se s svojimi
uslugami priporoča za vsakovrstna popravila kamionov in
avtobusov znamke TAM, FAP in CSEPEL ter vozil FIAT
domače proizvodnje. Generalno popravljamo vozila TAM
Pionir, TAM 4500 in FIAT 600 po zamenjalnem načinu stroja.
Popravljamo in obnavljamo hladilnike in akumulatorje
vseh vrst, opravljamo najraznovrstnejša avtokovaška, avto-
ličarska in avtokaroserijska dela, popravila karburatorskih
naprav za bencinske Dieslove motorje, vsakovrstna okro-
glinska in ploskovna brušenja motornih gredi glav itd., izde-
lujemo najrazličnejše nadomestne avtodele, posamezno in
serijsko.

Servisna služba TAM in FAP.

Strokovni nasveti — izvedniška mnenja.